

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Okány Község Önkormányzata

2025 -2029

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	8
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	10
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	12
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	31
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	52
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	57
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	60
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	61
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	63
1. A HEP IT részletei.....	63
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	63
Jövőképünk	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése	65
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	78
3. Megvalósítás	86
3.1 A megvalósítás előkészítése	86
3.2 A megvalósítás folyamata	86
3.3 Monitoring és visszacsatolás	88
3.4 Nyilvánosság	89
3.5 Kötelezettségek és felelősség	25
3.6 Érvényesülés, módosítás	90
4. Elfogadás módja és dátuma	91

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet** alapján megjelent **Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum** szerint átdolgozva, Okány Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Okány község Békés megye észak-keleti részén található, a Hajdú-Bihar vármegye határtól nem messze. Az országhatár a településtől keleti irányban, 35 km-re található, van Románia felé. Múltját, történelmét, sorsának alakulását 1220-tól, II. András király idejéből származó írott, forrásbeli első említésétől lehet nyomon követni.

Jelenlegi közigazgatási területe 7065 ha, amelyből 362 ha belterületi, 6703 ha pedig a külterülethez tartozik.

Az Árpád kortól 1950-ig Bihar megyéhez, az ötvenes évektől pedig Békés megyéhez tartozik. Jelenleg a Sarkadi járáshoz tartozik, de korábban a Szeghalmi járás tagja volt. A Sarkadi kistérség egyike az országosan 33 darab, komplex programmal segített leghátrányosabb helyzetű kistérségnek.

A lakosság megélhetése a 90-es évekig a mezőgazdaságra és az ahhoz kapcsolódó feldolgozó iparra alapozódott. A termelőségvetés felszámolása után mezőgazdasági vállalkozások alakultak ugyan, de ezek munkaerő szükséglete alacsony. Fizetőképes kereslet hiánya miatt a szolgáltatások nem virágzóak. A feldolgozóipart felszámolták.

Sem a vonzáskörzetben, sem környező járásokban nincs jelentős munkaerő szükséglet, s az elhelyezkedési lehetőségeket a közlekedési lehetőségek is nehezítik: az utak felújítandók, a tömegközlekedés lassú, a járatok nem igazodnak az igényekhez, a falvak közt a gyakorlatban alig van átjárhatóság.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2018	2 307	bázis év
2019	2 227	96,53%
2020	2 202	98,88%
2021	2 141	97,23%
2022	2 112	98,65%
2023	2 115	100,14%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR		

Okány település lakónépességét vizsgálva szembetűnik a kistelepüléseket sújtó, fokozatos népességvesztés. Hiába a településen évek óta folyamatosan eredményesen zajló beruházásoknak és infrastrukturális fejlődések, nem képes a község, ezek mellett sem megtartani a lakónépességét, így az évről évre csökkenő tendenciát mutatnak az adatok.

Hasonlóan, a sarkadi kistérség és a sarkadi járás többi településéhez is, illetve illeszkedve a nagy országos tendenciához. A 2018-os bázisévhez képest 5 év alatt a községben lakók száma 192 fővel csökkent. Ugyan a csökkenés 2022-ban érte el a mélypontot, és 2023 –ban némi, pár fővel történő emelkedés látható a táblázatban, ami stagnálást mutat a lakónépesség körében.

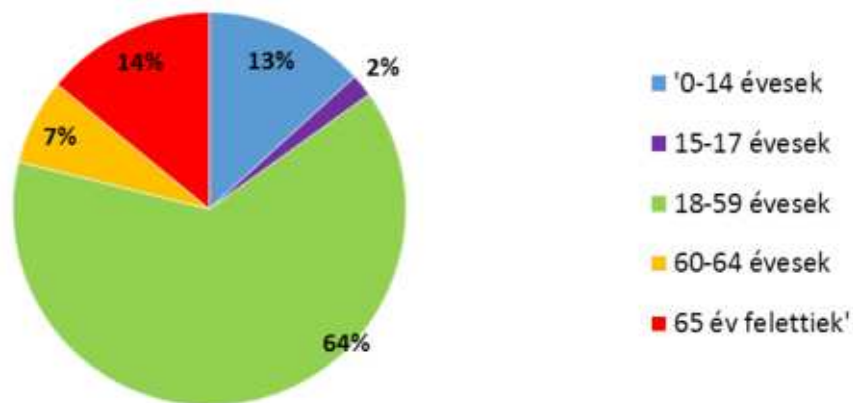
Ezen adatok előre vetítik, hogy további társadalmi, demográfiai, foglalkoztatási, munkaerő piaci, és egészségügyi, infrastrukturális kihívásokat mutat előre.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 178	1 204	2382	49,45%	50,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			58	2,43%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	156	160	316	6,55%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	22	42	64	0,92%	1,76%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	751	667	1418	31,53%	28,00%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	83	71	154	3,48%	2,98%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	166	264	430	6,97%	11,08%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR					

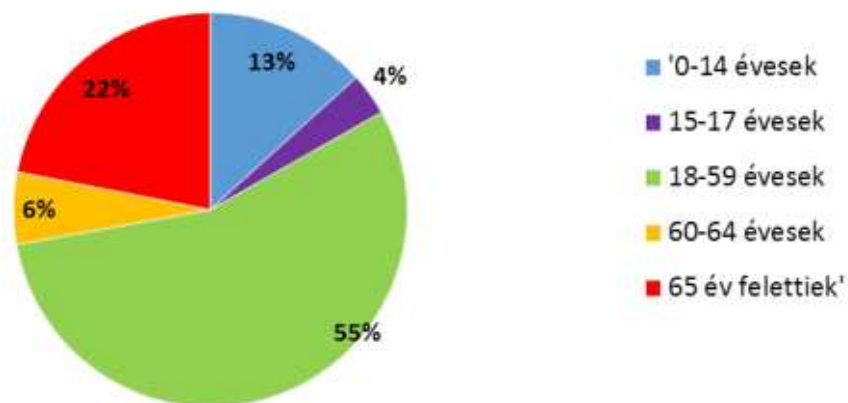
Az állandó népesség további korcsoportonkénti vizsgálata is megmutatja a fenti problémák egyikét, méghozzá a demográfiai és társadalmi eloszlást.

Megmutatkozik, hogy a településen az aktív korúak vannak a legtöbben, a vizsgált 2021-es évben. Továbbá megállapítható, hogy a második legmagasabb létszámban a 65 év feletti korcsoportok vannak. A 65 év feletti nők és férfiak összlétszáma 430 fő. Ellenben a 18 fő alatti gyermekek és kiskorúak létszámával, ami együttesen a 316 főt ér csak el. Jól látható, hogy az idősek aránya eltolódott, a település társadalmi szerkezete előregedést mutat. Az alábbi színes grafikonok jobban szemléltetik a kielemezetteket, külön bontva a férfiakra és nőkre viszonyítva.

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

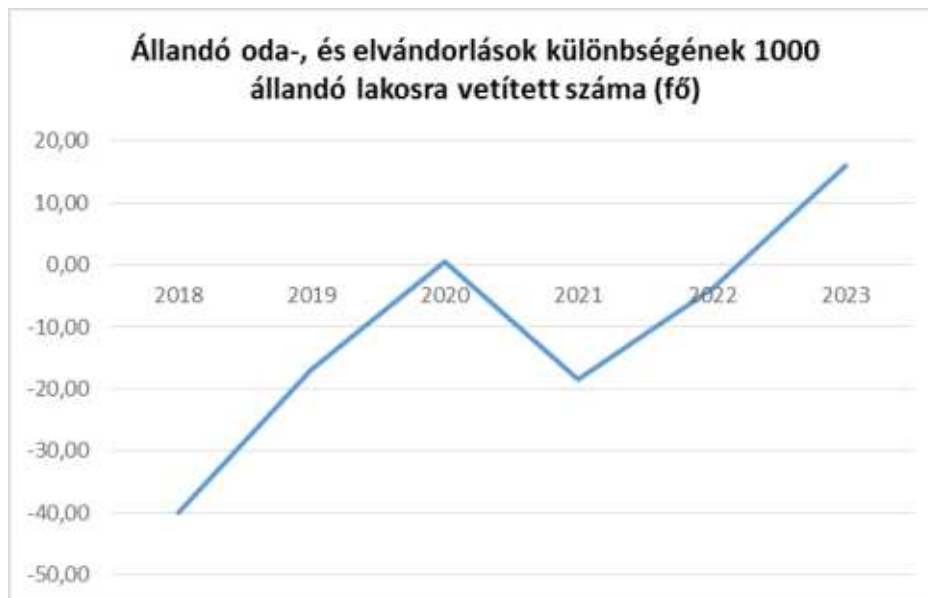
A népességi adatok nemenkénti megbontása is különböző képet mutat. A férfiak létszáma a 2021-es állandó népességén belül, a 18-59 éves korcsoportba meghaladja a 60%-ot. Ez nagyobb eltolódást mutat a nőkkel szemben, akik aránya 55 % volt. Tovább nézve a grafikonokat szembetűnik az is, hogy a 65 év feletti nők aránya 21%-ot éri el, míg a férfiak esetében ez a szám csak 14%-ot mutat. Tehát a településen több idős nő lakott 2019-es évben, mint férfi.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2018	433	319	135,74%
2019	428	304	140,79%
2020	429	313	137,06%
2021	430	316	136,08%
2022	429	307	139,74%
2023	426	323	131,89%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A település előregedő társadalmát már az előző két táblázat is megmutatta, így külön, foglalkozzunk most csak az öregedéssel. Ezen társadalmi probléma számos másik társadalmi és gazdasági problémát is előre vetít.

Az öregedési indexet, a táblázatban is jól láthatóan, a 65 év feletti korcsoportjának viszonyítása adja a 0-14 év közöttiekhez. Látható a számadatokból, hogy az öregedés az folyamatos, annak százalékos aránya sem tér el kiugróan egymástól. Folyamatosan mozog és változik ezen indexszám a születések és halálozások számát illetően, és még további befolyásolja a be és kiköltözések tekintetében. De elmondható, hogy évente 100 fővel kevesebb gyermek van a településen, mint idős.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2018	-39,85
2019	-16,76
2020	0,45
2021	-18,42
2022	-3,76
2023	16,09
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A lakónépességet a belföldi ki- és bevándorlások is jelentősen befolyásolják, nagy hatással van a település lakónépességének összetételére is.

A 4. számú táblázatból látható, hogy az 1000 lakosra viszonyított oda-és elvándorlások különbsége több esetben mínuszos. Ami azt eredményezi, hogy a kivándorlás nagysága, sok esetben nagyságrendekkel magasabb, mint a bevándorlásé. 2018-as évben volt, a táblázat vizsgálata alapján, a vándorlások tekintetében, negatív év, ekkor érte el a legmagasabb értéket az elvándorlás mértéke. A 2020-as évre, két év elteltével ezen szám megfordult, és némileg a bevándorlás magasabb volt, mint az elvándorlás mértéke, de e mutatók sem számottevőek a 2018-as, 2019-es és 2021-es évek elvándorlásinak mértékéhez képest. Ezen említett 3 évben -15%-ot is meghaladta az elvándorlás mértéke, azaz évente körülbelül 20-nél is többel csökkent a település lakossága.

2023-ban a negatív elvándorlási ráta megállni látszik, már a bevándorlás volt a jellemző a településre. Itt meg kell jegyezni, hogy a külföldről érkező, román és ukrán menekültek vándoroltak kis községünkbe. Ez jelentős társadalmi és egészségügyi probléma megoldását adta feladatul a helyi lakosoknak, és a helyi szakembereknek, igaz asszimilálódásuk már 2024 és 2025-ben megoldódott.

Illetve több család is érkezett a környéken élő településekről is.

A vándorlási folyamat az utóbbi években felgyorsult, egyre jelentősebb azon fiatal, értelmiségi lakosok száma, akiknek szándékában áll valamely más településen (városban), gyakran külföldön letelepedni, munkát vállalni. Az elvándorlás oka a fiatalok körében alapvetően a munkahelyek hiányában keresendő. A beköltözők többnyire alacsony státuszúak, kevés iskolázottsággal.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2018	-6,78
2019	-16,32
2020	-13,55
2021	-12,89
2022	-15,05
2023	-13,25
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR	

A lakónépesség számának pozitív irányba való elmozdítását a természetes szaporodás tudja még a bevándorláson kívül mozgatni.

2018-as évet, ha bázisévnek tekintjük, a táblázat alapján, akkor láthatóvá válik, hogy több halálozás volt a faluban, mint születés. 2018-ban -6,78%-ról felugrott -16,32-re 2019-es évben. Majd, e százalékos mutatót 2020-as év óta stagnálást vett fel, némi kilengéssel, de -12% felett van folyamatosan a természetes szaporodás.

Azaz a településen lakók száma folyamatosan csökken, ezen korrigálni csak bevándorlási adatok javítanak, hogy a lakónépesség ne csökkenjen.

Értékeink, küldetésünk

Hosszú távon olyan modern, megújulásra kész, az európai normákat szem előtt tartó, széleskörű szolgáltatást nyújtó településsé kívánunk válni, amely biztosítja lakóinak az esélyegyenlőséget. Körülményeiben, feltételrendszerében a hátrányokat kompenzálni képes, ugyanakkor az egyéni igényeket is a lehető legteljesebb mértékben tolerálja.

Lakosságunk ismeri és gyakorolja a társadalmi együttélés, a másokkal való együttműködés és konfliktusmegoldás alapvető szabályait, s olyan életminőséget biztosít, mely növeli a település népességmegtartó erejét.

A településen jelentős életminőséget javító fejlesztések történtek az elmúlt 10 évben, és történnek napjainkban is töretlenül.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Okány település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete.
- A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet 40. § (1) bekezdés 28. pontja értelmében a Kormány társadalmi felzárkózásért felelős tagjaként, a belügyminiszter módszertani útmutatót tesz közzé a HEP elkészítésének részletes szempontjairól. különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia(2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosügy Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Koncepció** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Okány község Önkormányzata törekszik a Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során a meglévő települési koncepciókhoz kapcsolódni, amennyiben ez relevánsan értelmezhető. A településnek van településrendezési terve, amihez illeszkedik a HEP egy részre.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Okány a Sarkadi Kistérségben és Járásban helyezkedik el, további 10 településsel együtt. Az okányi HEP felépítésében és tematikájában is illeszkedik a többi településéhez. Több ponton kapcsolódik a járási koncepciókhoz is.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A települési önkormányzat számos gyűjtött adattal rendelkezik, melyeket igyekszünk a HEP-ben bemutatni és ahol szükséges az országos statisztikai adatokat kiegészítjük vele. Bizonyos esetekben nincs még az önkormányzatnak sem adata egyes pontokhoz.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Noha a szegénység számos társadalmi tényező által meghatározott, összetett jelenség – okai között szerepelnek társadalmi és kulturális hátrányok, szocializációs hiányosságok, iskolai, képzettségbeli, munkaerő-piaci deficitek –, mértékéről legközvetlenebbül, nemzetközi összehasonlításokat is lehetővé tevő módon a jövedelmi viszonyok vizsgálataiból kaphatunk képet.

Szegénységi küszöb az a határ, amelyen még tartósan reprodukálható a legalacsonyabb, még emberi szintű létezés, amely határ alatt élők a társadalomból kirekesztődnek. A létminimum tehát nem a még életben maradás határértéke, hanem olyan összeg, amely biztosítja a folyamatos életvitellel kapcsolatos igen szerény – konvencionálisan alapvetőnek minősülő – szükségletek kielégítését.

A szegénységi küszöb nem abszolút érték, hanem az adott társadalom általános szintjétől függ.

Az Európa stratégiához kapcsolódva, Magyarország mintegy félmillió fővel kívánja csökkenteni a szegénységben élők számát. A vállalások meghatározásához az Eurostat három mutatószámot használt: a jövedelmi szegénységben élők számát, a rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásokban élők számát, valamint az anyagi deprivációban élők számát.

Jövedelmi szegénység: Az éves ekvivalens háztartásjövedelem 60%-ánál alacsonyabb jövedelemből élők száma.

A mélyszegénységgel sújtottak közé azokat sorolják, akiknek különösen alacsony, a medián jövedelmek 40%-a alatti a jövedelme.

A munkaintenzitás indikátor azt méri, hogy a munkaképes korú (18–64 éves) háztartástagok az elméletileg lehetséges egyéves időkeretből mennyit (hány hónapot) töltöttek el foglalkoztatottként (teljes, illetve részmunkaidőben). Rendkívül alacsony munkaintenzitású háztartásnak tekintik azt a háztartást, ahol a háztartás munkaképes korú tagjai a lehetséges időkeretnek legfeljebb 20 vagy annál kisebb százalékában foglalkoztatottak.

Anyagilag depriváltak: akik meghatározott 9 fogyasztási tétel közül legalább háromról anyagi okból lemondani kényszerültek: 1. váratlan kiadás fedezése, 2. évi egy hét üdülés, 3. részletek fizetése (lakbér, lakástörlesztés, közműszámlák, részletre vásárolt termékek), 4. megfelelő étkezés, 5. a lakás megfelelő fűtése, 6. mosógép, 7. színes TV, 8. telefon, 9. személygépkocsi

A roma/cigány lakosság egésze nem azonosítható a mélyszegénységben élőkkel, ugyanakkor jelentős azok aránya, akiknek iskolázottsági, foglalkoztatási mutatói, az őket ért rejtett, vagy nyílt diszkrimináció az országos átlagtól negatív irányba tér el

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az SZJA adófizetők %-ában (TS 060)
2018	52,91	39,20
2019	52,44	32,58
2020	51,74	36,98
2021	51,43	31,02
2022	52,34	24,78
2023	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Okány település tekintetében elmondható, hogy a településen élők jövedelme az elmúlt 5 vizsgált évben stagnált. Ezt a SZJA-át, mint adónemet fizetők százalékos létszámának változásából lehet látni. Ez mindenképpen pozitív tendencia, ami kapcsolódik azzal, hogy a 1 millió Ft-os jövedelemsávba tartozók száma százalékosan pedig csökken. Elmondható, hogy Okány település tekintetében is nőtt az elmúlt években a jövedelem.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

- a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete;

Okány Község Önkormányzata az Flt. 8. §-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során:

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

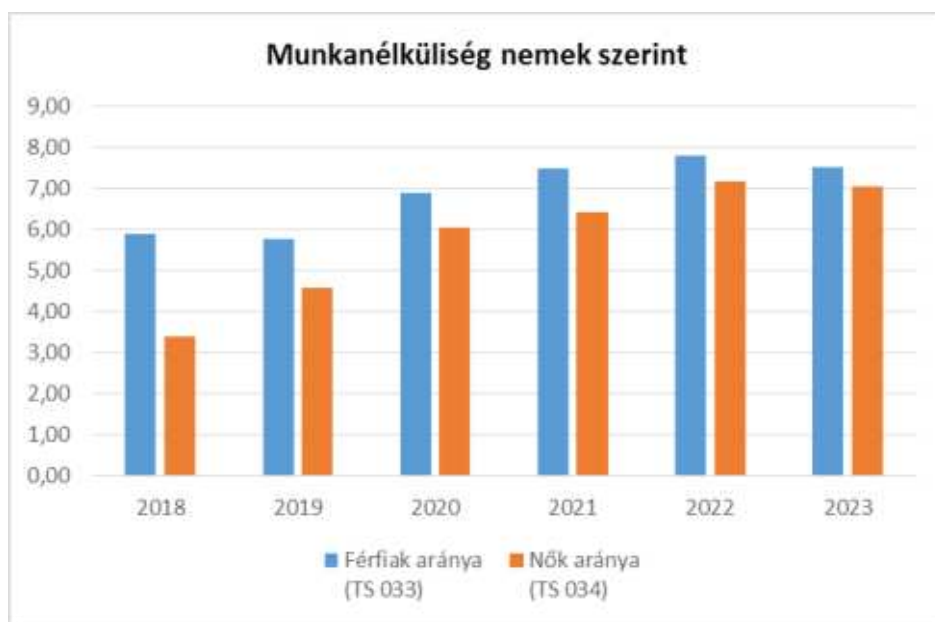
A demográfiai fejezetben már bemutatott okokból a településen élő aktív korú lakosság foglalkoztatottsága alacsony. Vannak, akik még megjelennek, újra és újra megjelennek a „rendszerben”, vannak, akik már csak a szociális ellátó rendszeren keresztül láthatóak, mint munkajövedelemmel nem rendelkező személyek, háztartások.

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2018	5,89	3,40	4,65%
2019	5,77	4,58	5,18%
2020	6,90	6,05	6,48%
2021	7,48	6,41	6,95%
2022	7,78	7,15	7,47%
2023	7,51	7,03	7,27%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A foglalkoztatottság minden település, így Okány esetében is kulcskérdés, ez határoz meg sok más tényezőt is a továbbiakban a falu életében. A fenti táblázat szemlélteti, hogy az állandó népesség körében a munkanélküliek száma hullámozó mozgásban volt az elmúlt években. 2018-as év óta folyamatosan nő a településen élő nyilvántartott álláskeresők száma. 4,65%-ról, összesen 7,27%-ra emelkedett fel, ami tükrözi a kistérségi és járási adatokat.

A település legn

Fontos megjegyezni, hogy a fenti adatok az álláskeresők arányát mutatja, de nem jelenti azt, hogy aki ebben a csoportban nem szerepel, biztosan foglalkoztatott.

A férfiak és nők aránya nyilvántartott álláskeresők között 2018-ban még a férfiak voltak többen, mára a nők is felzárkóztak és 7-7%-os mind a két nem aránya.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint							
Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	Fő összesen	82	89	109	114	122	117
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	8,00	12,00	8,00	7,00	5,00	5,00
	%	9,76%	13,48%	7,34%	6,14%	4,10%	4,27%
21-25 év (TS 038)	Fő	7,00	11,00	11,00	16,00	15,00	14,00
	%	8,54%	12,36%	10,09%	14,04%	12,30%	11,97%
26-30 év (TS 039)	Fő	9,00	8,00	11,00	9,00	12,00	11,00
	%	10,98%	8,99%	10,09%	7,89%	9,84%	9,40%
31-35 év (TS 040)	Fő	9,00	9,00	9,00	11,00	16,00	12,00
	%	10,98%	10,11%	8,26%	9,65%	13,11%	10,26%
36-40 év (TS 041)	Fő	18,00	11,00	12,00	7,00	12,00	9,00
	%	21,95%	12,36%	11,01%	6,14%	9,84%	7,69%
41-45 év (TS 042)	Fő	10,00	14,00	19,00	14,00	12,00	11,00
	%	12,20%	15,73%	17,43%	12,28%	9,84%	9,40%
46-50 év (TS 043)	Fő	8,00	8,00	15,00	16,00	11,00	12,00
	%	9,76%	8,99%	13,76%	14,04%	9,02%	10,26%
51-55 év (TS 044)	Fő	6,00	5,00	8,00	14,00	10,00	6,00
	%	7,32%	5,62%	7,34%	12,28%	8,20%	5,13%
56-60 év (TS 045)	Fő	5,00	6,00	6,00	6,00	7,00	13,00
	%	6,10%	6,74%	5,50%	5,26%	5,74%	11,11%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2,00	5,00	10,00	14,00	22,00	24,00
	%	2,44%	5,62%	9,17%	12,28%	18,03%	20,51%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

A munkanélküliek korcsoportonkénti bontása évre mutatva még jobb betekintést nyújt a településen élő munkanélküliek helyzetébe.

Elmondható, hogy a legveszélyeztetettebb helyzetben a fiatalok körében a 21 és 25 év közöttiek vannak. A frissen diplomázott vagy felsőfokú végzettséggel rendelkezők a településen szinte nem, vagy nagyon kevés munkalehetőséget kapnak. Elsősorban a Sarkadi Foglalkoztatási Osztályon keresnek maguknak iskolai végzettség alapján munkát, több- kevesebb sikerrel. Gyakori, hogy a fiatalok a jobb megélhetés és magasabb jövedelmek érdekében elhagyják a települést, a megyeszékhelyen, a környező nagyobb városokban, vagy a fővárosba utaznak munkáért, haza csak ritkán vagy egyáltalán nem járnak. Illetve észrevehetően és tapasztalhatóan a diákok többsége tanulmányai befejeztével, nem tér vissza Okányba. Ez egy nagyon fontos mutató a település esetében, hiszen ha a fiatalok nem találnak munkát, akkor rövid időn belül az elvándorlás esetükben elkezdődik és csökkenni kezd a népesség, illetve elkezd a település előregedni, nincsen fiatal utánpótlás.

Minden korcsoport esetében egy hullámváz érzékelhető, egyes korcsoportokban csökkent, máshol nőtt a korcsoportonkénti megoszlása a munkanélkülieknek.

Legnagyobb emelkedést az álláskeresők százalékában a 61 év felettiak jelentik, akik még nem tudnak elmenni nyugdíjba, de már nem találnak munkát, az ő számuk, 2018 óta folyamatosan nő.

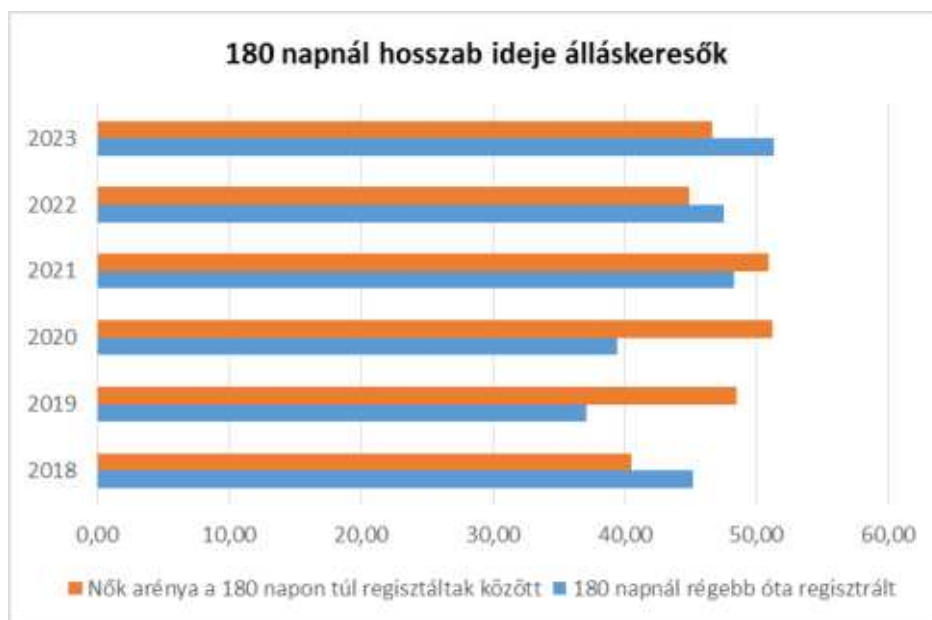
Az vizsgált 6 évben újra emelkedni kezdett a munkanélküliek száma, mely nem mutat jó kilátásokat a településre nézve, leginkább gazdasági értelemben. Továbbgyűrűző hatása van a

foglalkoztatottságnak a minőség szolgáltatásokra és azok mennyiségére, valamint a helyi települési életre is.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2018	45,12	40,54
2019	37,08	48,48
2020	39,45	51,16
2021	48,25	50,91
2022	47,54	44,83
2023	51,28	46,67

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség másik mutatója a 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskereső száma. Erről az adatról elmondható, hogy 2018-as évben volt a legalacsonyabb, azóta folyamatosan nő.

A 180 napnál hosszabb álláskereső között a nők aránya is látható a fenti diagramon. Hullámzó mozgást vesz fel a nők aránya, hol csökken, hol nő. 2018-tól 2021-ig fokozatosan nőtt, majd 2022-ben csökkent, és 2023-ban újra emelkedett.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága;

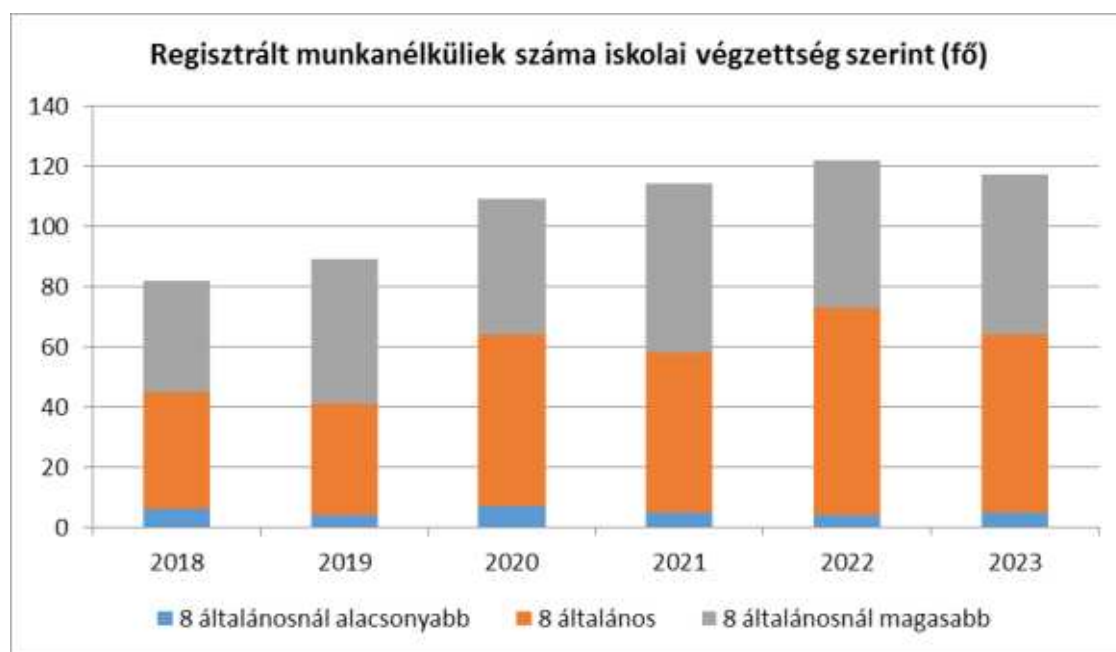
3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott állás keresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2018	82	6	7,32%	39	47,56%	37	45,12%
2019	89	4	4,49%	37	41,57%	48	53,93%
2020	109	7	6,42%	57	52,29%	45	41,28%
2021	114	5	4,39%	53	46,49%	56	49,12%
2022	122	4	3,28%	69	56,56%	49	40,16%
2023	117	5	4,27%	59	50,43%	53	45,30%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliséget több együttes tényező is meghatározza, de általában az iskolázottságot szokták azon belül kiemelni.

Elmondható a település esetében is, hogy a munkanélküliek között, 50 % körül mozog az általános iskolai végzettségűek aránya, majd őket követi az általános iskolai végzettségnél magasabbak aránya, és végül az általános iskolánál kisebb végzettségűek aránya. Ezen utóbbiak aránya az évek alatt csökkenni kezdett, mára inkább stagnálást mutatkozik.

A másik két mutató az általános iskolával illetve a feletti iskolával rendelkezők száma összességében folyamatosan változik, hol egyik - hol másik mutató a nagyobb.

A regisztrált munkanélküliek száma, iskolai végzettségük alapján a fenti színes diagram jól szemlélteti az előző táblázat alatt leírtakat

- c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei;

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2018	212	202
2019	204	181
2020	190	166
2021	171	161
2022	155	151
2023	129	137
Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A helyi önkormányzat a Mötv. 15. §-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

Településünkön a közfoglalkoztatás a helyi sajátosságok, a mezőgazdasági startprogram, a szociális jellegű program keretében történik. A közfoglalkoztatásban részt vevők száma folyamatosan csökken, egyre többen mennek ki a munkaerőpiacra. Települési szinten folyik a továbblépés, folytatás lehetőségeinek felmérése.

A közmunka és közfoglalkoztatás már több mint 10 éve jelen van a munkanélküliség kérdésében. Ez Okányban sincsen másként, az Önkormányzat évről-évre indít ilyen jellegű foglalkoztatást a településen. Elmondható, és látszik is a táblázaton, hogy egyre kevesebb a közfoglalkoztatásba bevontak száma, mely pozitív érdem, hiszen akkor, következik, hogy egyre többen dolgoznak a munkaerőpiacon.

Meg kell említeni, hogy a közfoglalkoztatásba bevontak korcsoportonkénti arányában egyre több a középiskolai tanulmányait elhagyó, helyben munkát találni nem tudó fiatal. Számukra a közmunka programban való részvétel sok esetben csak ideiglenes, míg a környező településeken, zömében nagyobb városokban nem találnak munkát. Viszont, megfigyelhető, hogy sok fiatal anyuka, nem vagy nehezen tud elhelyezkedni gyermekei miatt a foglalkoztatási piac nyújtotta más munkahelyen, így ők ide kényszerülnek, míg a gyermekek elég idősök nem lesznek az önállóbb iskolalába járáshoz.

- d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok;

A településen élők egy része már évek óta mobilisan jár be a környező településekre, vagy a járási székhelyre, megyeszékhelyre dolgozni. A képzett fiatalok és középkorúak egy része már nem talál munkát az iskolai végzettségüknek megfelelően a településen, így, igaz itt él, de nem itt dolgozik.

Sok esetben 40-50 km-t, de akár Békéscsabára napi 90 km-t szükséges oda-vissza napjában ingázní, rendszerint saját autóval.

Több nagyvállalat is van Okány 25-35 km-es körzetében, ahová a közlekedést a vállalatok saját busz járataival oldják meg. A közösségi közlekedés, mind busszal és vonattal is egyre kisebb mértékű. Reggeli órákban a középiskolások veszik igénybe a busz és vonat adta utazási formákat, ugyan így délutánonként pedig visszafelé. Vonattal leginkább péntek és vasárnap délután utaznak többen, de ők is zömében középiskolás és egyetemi diákok. Helyi járat a településen nincsen.

Helyi szinten hozzávetőlegesen 30 vállalkozás működik, akik munkavállalók alkalmazásával lehetőséget jelentenek a foglalkoztatási helyzet javítására. A foglalkoztatók körében a legnagyobb az önkormányzat, ill. intézményei (óvoda-bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, Polgármesteri Hivatal, Gondozási Központ). Öröndetes, hogy a helyi foglalkoztatási programok megvalósításakor jelentősen megnőtt a nők aránya.

- e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük;

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2018	82	8
2019	89	11
2020	109	9
2021	114	9
2022	122	6
2023	117	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat jól szemlélteti, hogy a fiatalok körében is jelen van folyamatosan a munkanélküliség, mely szám kisebb ingadozásokkal, de stagnál.

Okányban a fiatalok, azaz a 18 és 25 év közöttiek lehetőségei korlátozottak. A településen 25 km-es körzetében 2 db szakközépiskola és 1 db gimnázium található. Itt kaphatnak a fiatalok már több szakmát is, illetve technikumot is biztosítanak egyes iskolák. Továbbtanulás esetében egyetem legközelebb 50 km-re található Békéscsabán és Gyulán. Itt is csak kihelyezett karon vannak, nem egy teljes egyetemi kínálat. A legközelebb nagy egyetem Debrecenben van, közel 90 km-re. A településen nincsen jelenleg képzésre és továbbképzésre lehetőség a fiataloknak.

A munkaerőpiacra való kijutást megkönnyítő programok nincsenek jelen, nem elérhetőek. A Munkaügyi Központ által meghirdetett képzések elvégzésére van lehetőség (pl.: dajkaképzés), de ez is csak az állás keresőkre vonatkozik.

Ha a településen egy fiatal tanulni szeretne, legkönnyebben interneten találhat képzést. Ezek nagy része már online térben zajlik, ezzel megkönnyítve a tanulást.

- f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok;

Okányban nem található olyan szervezet, ami a munkaerő-piaci integrációval foglalkozna, így ilyen szolgáltatás sem.

A legközelebbi munkaközvetítést a Sarkadi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya végzi el.

- g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása;

A mélyszegénységben élők és romák/cigányok foglalkoztatása elsősorban a közmunka programjainak keretében történik, számukra már nagy segítséget nyújt esetekben, hogy a segélyeken kívül is van foglalkoztatási forma.

Hozzá kell sajnos tenni, hogy a közfoglalkoztatásban sem akar minden álláskereső részt venni, mert megalázkodónak vagy lenézőnek tartják ezen munkák elvégését, így ezen álláskeresőink inkább meg sem jelennek a rendszerben, nem mennek el felvenni a kapcsolatot a járási foglalkoztatási központtal, ezért nem tudják kirendelni őket a helyi közmunkaprogramra sem.

Továbbá elmondható, hogy vannak olyan településen élők, akik nem is tudnak részt venni a közfoglalkoztatásban, hiszen testi- fizikai képességük korlátozott, így őket mára már a településen működő megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató vállalat telephelye foglalkoztatja. Öröndetes, hogy így, még a nyugdíjazási és leszázalékolási formák mellett is tudnak hasznos tagjai lenni a munkaerő piaci társadalomnak.

- h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

i)

A munkaerőpiacról való korai kiszoruláshoz leginkább az egészségi állapottal, a származással és az életkorral összefüggő foglalkozási diszkrimináció járul hozzá. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel történő együttműködés.

A településen bejelentéssel, panasszal az elmúlt években senki nem élt.

- j) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei.

Digitális ismeretek megszerzéséhez a Sarkadi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya szokott képzéseket indítani a munkanélkülieknek.

Okányban, az idősek digitális ismereteinek elsajátításnak és bővítésének érdekében a helyi könyvtár van nyitva, ahol az ott dolgozók szívesen nyújtanak segítséget a különböző informatikai eszközök használatában, nyomtatványok kitöltésében, azok esetleges digitális elküldésében.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	82	5,27%	13	15,85%
2019	89	5,95%	27	30,34%
2020	109	7,47%	24	22,02%
2021	114	8,17%	34	29,82%
2022	122	8,87%	40	32,79%
2023	117	8,57%	40	34,19%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal				

A munkanélküliek ellátása az elmúlt években változáson esett át, így ennek tükrében szükséges vizsgálni a fenti táblázatot. Az álláskeresői ellátásban részesülők száma a vizsgált években hullámzó mozgást mutatott be, de összességében emelkedést látszik. A nyilvántartott álláskeresők száma pedig folyamatosan növekedést mutat az elmúlt 6 évben.

A település esetében észrevehető a mezőgazdasági idénymunka, illetve azon munkahelyek is, ahol csak a „meleg” évszakokban van foglalkoztatás, és télen leállás van.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2018	28	34,15%	37	45,60%	41	50,00%
2019	26	29,21%	37	41,85%	53	59,55%
2020	35	32,11%	39	36,21%	59	54,13%
2021	43	37,72%	47	41,27%	77	67,54%
2022	29	23,77%	39	32,15%	69	56,56%
2023	24	20,51%	18	15,70%	64	54,70%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal						

Az álláskeresői ellátásban részesülők közül a szociális támogatásban részesülők száma évente változik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek havi száma hasonlóan az előző mutatóhoz képest szintén lecsökkent. Az ellátásban részesülők száma is az utóbbi két év csökkenését mutatja.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2018	12
2019	10
2020	11
2021	13
2022	13
2023	12
Forrás: TeIR, KSH	

Az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők száma stagnál az elmúlt évek alatt, alig változott.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Magyarországon, így a településen is a családi házas környezet a jellemző, kertekkel és zöld övezettel. A lakások állapotáról, azok ellátottságáról az Önkormányzatnak csak vélelmezett adatai vannak.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomán y (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2018	1176	0	0,00	65,14	0,00	98,30
2019	1176	0	0,00	65,14	0,00	100,00
2020	1176	0	0,00	65,14	0,00	100,00
2021	1172	0	0,00	65,10	43,60	100,00
2022	1142	0	0,00	55,78	48,60	100,00
2023	1141	0	0,00	55,83	51,97	100,00
Forrás: TelR, KSH Tstar, önkormányzati adatok						

A fenti táblázat jól szemlélteti, hogy település milyen a lakásállomány, és közművek állománya. Okányban az ivóvíz hálózat 100%-a rá van kapcsolva a lakásállományra, míg a szennyvízhálózat kiépítettsége a település teljesét nézve 70% körül van, amire szinte 52%-ban rá is csatlakoztak a házak.

Új ház már évek óta nem épület a településen. A meglévő lakásállomány pedig folyamatosan csökken, hiszen illegális és legális bontások folyamatosan zajlanak a településen. Egyre gyakoribb sajnos a település esetében, hogy a házak bontását csak félig „fejezik be”. Ez azt jelenti, a tetőszerkezet már nem található meg, illetve a nyílászárók sem az épületen, de a falak állnak továbbra is, kitéve az időjárás viszontagságainak. Ez az állapot nem csak csúfítja a település utcáit, hanem veszélyes állapotokat is előidéz. Itt gondolunk a rácsálók elszaporodására egy elhagyott, már félig lebontott épületben, de a falak bizonyos idő után elborulnak, és veszélyessé válnak a környéken élők számára. Ennek megszüntetésére lépéseket kíván az önkormányzat mihamarabb tenni, így együttműködik a Kormányhivatallal, jelzéssel élünk feléjük.

A lakásállományt tekintve 65%-ban csak 1-2 szobás házak vannak, ebből következik, hogy a maradék 35%, az 3 vagy annál több szobás lakás.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzatnak több bérlakása is van, stabilan, minden évben ki vannak adva. A bérbeadás feltételeit az önkormányzat rendeletben szabályozza. A bérlakások közül 2 db szolgálati lakás van, amelyek jelenleg nincsenek olyan állapotban, mely kiadhatóvá tennék bármely önkormányzati dolgozó számára. Felújításukra minden évben a település pályázatot nyújt be a Magyar Falu Program keretében, eddig eredménytelenül.

b) szociális lakhatás

A településen szociális lakhatást biztosítani jelenleg sajnálatos módon nem tud az önkormányzat.

b) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A települési önkormányzatnak nincs információja arra vonatkozóan, hogy lakáscélra használnának nem lakáscélú ingatlanokat.

e) lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2018	n.a.	27
2019	n.a.	381
2020	n.a.	380
2021	n.a.	355
2022	n.a.	316
2023	n.a.	308
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

Az önkormányzat több támogatást is biztosít a településen élők számára. A szociális alapon nyújtott települési támogatás száma évente csökken. Pozitív érdem, hogy a számuk csökken, viszont az egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma ezzel ellentétben rohamosan megnőtt. 2019-2020-ban volt a legmagasabb, az egyéb önkormányzati támogatások száma és azóta, lassan mérséklődni látszik.

f) eladósodottság

Az Önkormányzatnak nincsen információja arra vonatkozóan, hogy a településen élőknek mekkora mértékű az eladósodottsága.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A település külterületén kevés tanya található, amik vannak, azoknak is csak egy részre lakott. Nagy részük leromlott állapotú, nem lakás célú már, esetleg állattartásra alkalmas csak, az ott található ólak egy része.

Az önkormányzatnak nincs információja, a nem lakóövezetben elhelyezkedő lakásokról.

Minőségi közszolgáltatások igénybevételére az elmúlt években stagnálás jellemző.

A közműszolgáltatások kiépítettsége korábban már bemutatásra került már a közösségi közlekedéshez való hozzáféréssel együtt.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

- a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői);

Szegregátumnak minősülnek azok a területek, ahol az alacsony státuszú népesség aránya meghaladja a 40%-ot. A szegregátumok kétezer fő alatti települések esetében a települések egésze szintjén, kétezer fő feletti települések esetében a településrészek szintjén jelölhetők ki.

Okány község területén 2011-es évi népszámlálás előtt, még 4 db szegregátum volt kijelölve és több szegregációval veszélyeztetett terület is. A 2011-es népszámlálási adatok tükrében, Okányban 3 szegregátum és 3 szegregációval veszélyeztetett terület található.

Ezek alapján javult a településen élők életminősége, ami öröndetes.

A mostani 2025-évben elkészült Helyi Esélyegyelődési Programra nem áll rendelkezésre 2011-es évnél frissebb adat, ezért nem tudjuk a helyi szegregátumokat helyzetét bemutatni.

- b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya;

A településen 2022 év végén fejeződött be a népszámlálás, melynek eredményei, így a szegregátumok új lehatárolása nem nyilvánvaló még

- c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai.

A szegregációval veszélyeztetett területek és azok lakossági átrendeződési folyamatiról nincsen jelenleg friss adata az önkormányzatnak.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényt, mely előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a házi orvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát,
- együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

- a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Okány községben a 2 háziorvos van, akik mind a gyermekeket, mind a felnőtteket ellátják, egyikük iskolaorvosi feladatkört is betölt. Továbbá 1 fő védőnő és 1 fő fogorvos asszisztenssel látják el a település lakóit.

Az orvosi rendelők a településen integráltan, egy helyen érhetőek el, így mind a két háziorvos és védőnő, illetve fogorvos is egy épület együttesben kaptak helyet, itt látják el feladatukat. Az épületek több felújításon estek át, elsőként 2010-ben, majd 2019-ben. A nagy belső felújítás a Magyar Falu Program keretében valósult meg. Továbbá, a megfelelő orvosi és védőnői színvonal tartása érdekében belső felújítás mellett eszközbeszerzés is megvalósult, ugyan azon forrásból.

2024-ben Európa Uniós forrásból az Önkormányzat kívülről és fejlesztette az épületeket, valamint egy aszfaltozott belső parkoló is kialakításra került a megfelelő színvonalú beteg megközelítés érdekében.

Az épület önkormányzati tulajdonú, az orvosok vállalkozóként látják el a feladatot. A környező településekhez képest az egészségügyi ellátás jó, de néhány év múlva Okányban is orvoshiány léphet fel. A gyermekorvos nincs napi szinten a faluban, de a szolgáltatás elérhető a környező településen. Sokan mégis Gyulára, tőlünk 35 km-re viszik be a beteg gyerekeket. Az esti –éjszakai órákban és munkaszüneti napon orvosi ügyelet van, melynek központja Sarkad, vagy gyermekek esetén a gyulai kórházban van megfelelő ellátás.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2018	2	0	0	1	171	15,59
2019	2	0	0	1	180	14,07
2020	2	0	0	1	178	11,54
2021	2	0	0	1	183	10,20
2022	2	0	0	1	56	12,37
2023	2	0	0	1	61	14,25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen jelenleg 1 db gyógyszertár üzemel, ez látja el a teljes települést.

A gyógyszerárak/jövedelmi viszonyok miatt a gyógyszerek kiváltása sok embernek okoz nehézséget. A közgyógyellátás az elmúlt 5 évben kisebb kilengésekkel, de stagnál. Ápolási díjat viszonylag kevesen vesznek igénybe a településen. Ennek több oka lehet:

Az ápolási díj nagyon alacsony, a munkával rendelkezők nem merik megkockáztatni, hogy hosszabb fizetetlen szabadságra menjenek. Sok a magára maradt idős személy, akinek gyermeke távol lakik, s egyre többen élnek utolsó éveiket, napjaikat valamilyen intézményben.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Az iskolások körében az iskolaorvoson kívül a fogorvos, a védőnő is végez szűrést, prevenciót, tevékenységet. A védőnő a lehetőségekhez mérten rendszeresen szervez szűrést a felnőtt lakosság körében, elsősorban a nők számára.

A védőnő óvoda- iskolavédőnői feladatokat is ellát, terhes gondozást, csecsemő, iskolás és óvodás korú gyermekek gondozását végzi, tanítási órákon prevenció foglalkozásokat tart.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A Biztos Kezdet Ház többféle feladatot lát el, ezek közül egy például a jövedelemtől függetlenül elvégendő, hogy a 0-3, 0-5 éves gyermekek fejlődésének nyomon követése, a védőnő, negyedévente gyermekorvos, szociális és pedagógiai végzettségű szakemberek együttes munkája révén. A Ház dolgozói napi kapcsolatban vannak a szülőkkel (a gyermekkel együtt vesznek részt a Ház programjain). A szakembereknek jelzési kötelezettsége van a szülők felé, ha lemaradást tapasztalnak a gyermek fejlődésében, s kötelező a megfelelő szakemberhez segítség is.

Az iskola, óvoda a helyi gondozási központtal, iskola egészségüggyel, a Nevelési tanácsadóval, szakszolgálattal és más partnerekkel együtt működve jelentős prevenciós és fejlesztő tevékenységet végez. Helyi gyógy-és fejlesztőpedagógusok alkalmazásával lehetőség van az SNI és a beilleszkedési zavaros gyermekek fejlesztésére, társulási keretben biztosított a logopédiai ellátás, gyógytorna, egyéb terápiák. A gyerekek ennél is többféle ellátást igényelnének (úszás, pszichológus, sószoja, stb) ezekre anyagi okok miatt egyelőre nincs lehetőség.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Mind az idősek, mind a gyerekek szép számmal részesülnek közétkeztetésben. Az étrend összeállítása a kötelező norma és tápérték figyelembe vételével történik. Hasznosítják a helyben termelt alapanyagokat, terjed a Mintamenza program. A Biztos Kezdet Házban a szülők bevonásával naponta együtt készül a tízórai, gyakorlati tanácsokkal, elméleti előadásokkal segítik az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek közvetítését.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A nevelési, oktatási intézményekben bevezetésre került a mindennapos testnevelés, s ezen túl is biztosít az iskola további sportolási lehetőségeket, időnként családi keretben is. A testmozgáshoz korszerű tornacsarnok, sporttelep, füves és bitumenes pályák állnak rendelkezésre, a gyerekek versenyeken is eredményesen szerepelnek. A településen működik községi sportkör, a futballon kívül más labdajátékokra, csapatjátékokra nem igen van lehetőség. Időszakonként szokott egy-egy aerobik, vagy zumba oktatás zajlani, de az is lakossági kezdeményezésre, csoportosan a helyi művelődési intézmény biztosít ingyenes helyiséget ezen tevékenységeknek. A községben Horgászegyesület is működik, a gyerekeknek nyári programot is biztosítva.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

A településen a Gondozási Központ a következő szociális alapszolgáltatásokat biztosítja:

- étkeztetés, házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- nappali ellátás.

Ebédkihordást, házi segítségnyújtást a Gondozási Központon kívül alapítvány is segíti. A Gondozási központ önkormányzati fenntartású, magába foglalja a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatot, segítségadáson túl gyermekeknek szabadidős programokat is szerveznek, működtetik a Jelzőrendszert.

Szakosított ellátás, lakóotthon megyei fenntartással működik a községben.

g) droprevenciós szolgáltatások;

A helyi iskolában drogprevenciós előadásokat tartanak rendszeres a járési rendőrség szakemberei.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

Az önkormányzat nem tud hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a különböző szolgáltatások nyújtása során. A település önkormányzata saját hatáskörében törekszik ezek elkerülésére.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Az oktatási-nevelési, szociális, egészségügyi intézményben dolgozók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató, integrációs projektekben.

Hagyománya van az adománygyűjtésnek, adományosztásnak mind ruházat, mind élelmiszer, tanszer terén.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022	0
2023	0
Forrás: Önkormányzati adat	

Okány községben nem működik jelenleg népkonyha és az elmúlt 5 évben sem működött.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

A falusi környezetből adódóan a településen a nem formalizált közösségek is jelentős formálói a helyi közösségi és közéletnek, de az intézményrendszer is kialakult. A közművelődési intézmények mellett a meglévő más intézmények, civil szervezetek is tevékeny részt vesznek a közösség formálásában, a falu életében.

A könyvtár szépen felújított, szolgáltatásaival igyekszik a színvonal megtartása mellett a kor igényeihez is igazodni.

A művelődési házat 2020-ban sikerült szélesebb körben felújítása állami támogatásból. A nyílászárókat kicserélték, szigetelés került, illetve új külső vakolat a falakra. Új tető került az épületre. Korszerű belső felújításon is átesett az épület, a fogyatékkal élőkre tekintettel, mozgáskorlátozott bejáratokkal is rendelkezik az épület. Otthont ad műkedvelő előadásoknak, tánccsoportoknak, alkalmi rendezvényeknek.

Új színfoltként lépett be a Gyerekesély projekt keretében kialakított, de önkormányzati támogatással is működtetett Községi Ház. Sokrétű tevékenységének elsődleges célcsoportját a szegregátumban élők, hátrányos helyzetű emberek jelentik, de a település minden lakójának, minden korosztályának kínálja szociális, kulturális, szabadidős szolgáltatásait, közösségi akcióit, melyeket a közösségfejlesztés eszköztárának alkalmazásával valósít meg. Terveik között szerepel önkéntesek bevonása, adománygyűjtés is.

A formalizált önkéntességnek még nincs hagyománya a településen, ugyanakkor a mindennapok gyakorlata, hogy az emberek többsége igyekszik segíteni a rászorulóknak. Nincs községi, iskolai, intézményi rendezvény, ahol ne lennének „külsősök”, önként, szívességből segítő emberek. A köznevelési törvény önkéntességre vonatkozó kitételei miatt várható, hogy a jövőben a regisztrált önkéntesek száma is nőni fog.

A településen működik Roma Kisebbségi Önkormányzat. Az itt élő romák/cigányok pontos létszáma nem ismert. Az erre vonatkozó adatgyűjtés országosan is „kényes kérdésnek” tűnik, fellángolnak a viták ez ügyben. Hovatartozásuk szerint hagyományosan romugrók élnek a faluban, de a beköltözés során egyre több a lovári csoporthoz tartozó is. A helyi cigányság – éppúgy, mint a többségi lakosság – rétegezett. Úgy tűnik a településen nincs számottevő kirívóan jó anyagi körülmények között élő csoport sem a többségi, sem a cigány lakosság körében, ugyanakkor mind a cigány/roma, mind a többségi lakosság körében igen sok a nehéz anyagi körülmények között élő. Iskolázottság tekintetében a romák/cigányok között kevesebb a diplomás, de sokan rendelkeznek közülük is (nem piacképes) szakmával, s jelentős az alacsonyan iskolázottak aránya is. A faluban etnikai konfliktusok nincsenek, ugyanakkor az olykor előforduló etnikai hovatartozástól függetlenül ellenérzést vált ki a szabálykövető lakosságban.

- a) közösségi élet színterei, fórumai;

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2021)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
0	igen	885	2
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A településen az iskolában tornaterem, mely intézmény fenntartásában átkerült a Gyulai Tankerülethez. Illetve a 2010-es években épület új torna csarnok is van, ahol a fiatalok, főként általános iskolások tudnak sportolni iskolai kereteken belül és kívül is.

A települési könyvtár jól felszerelt, könyvek széles tárháza található meg benne, minden korosztály számára. A könyvtár belső felújítása is megvalósult pályázati forrásból még 2019-ében, ezzel is serkentve és csalogatva a könyveket a kezükbe vevő lakókat.

Közművelődési intézmény tekintetében 2 db is van a településen.

Az első a Művelődési Ház, mely korábban leírtak alapján egy felújított épület lett, viszont kihasználtsága messze nem teljes, ezen próbál Önkormányzatunk fejleszteni.

A másik közművelődési intézménynek a helyi pályázati forrásból Községi Háznak kialakított épület felel meg, melyet szintén a korábbiakban leírtak alapján felújította a helyi önkormányzat. Itt is számos program szokott zajlani, leginkább gyermekeket érintően, hiszen az épület befogadó képessége kevesebb, mint a művelődési házé. A programok időszakosak, nyáron táborok valósulnak meg az óvodai és iskolás gyerekek számára, több héten keresztül van délelőtti elfoglaltság szervezve részükre. Bemutatók, így rendőrség és a katasztrófavédelem munkáival ismerkedhetnek meg, számos kézműves foglalkozás is van. Illetve a nagyobb ünnepi időszakok előtt pl: húsvét és karácsony körül kézműves hét lenni a rászorulóknak számára.

- b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások;

A településen belül az itt élők barátságosan és nyitottan élnek együtt. Nem jellemző a bántó életmód és a feszültségek generálása.

- c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi önkormányzatnak nincs információja szolidaritási megnyilvánulásról.

- d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen roma nemzetiségűek is laknak, bár számuk kényes kérdés, becsülni tudja az önkormányzat is csak. A legfrissebb 2022-es évi népszámlálás adatai még nem állnak rendelkezésre ezen kérdésben.

- e) helyi lakossági önszerveződések.

A helyi lakosok összefogásával több tucat civil szervezet is létrejött a településen. A civil szervezetek nagy része aktívan részt vesz a falu minőségi életének biztosításában javításában.

Nyugdíjas szervezet is létrejött az elmúlt 6 évben, akik nagy létszámmal. Sok támogatást nyertek el különböző pályázati forrásokból, így ők kirándulásokat, helyi programokat szerveznek saját körükben, illetve azon túl is a település egészére tekintettel is, ahol igyekeznek minden generációnak programot biztosítani.

Továbbá a településen van faluszépítő egyesület, sportok tekintetében sportkör, horgász, kickbokszt egyesület, vadásztársaság is. A helyi kultúra iránt érdeklődők a helyi könyvtárpártolóknak egyesülete és a helyi műkedvelők egyesületébe tudnak belépni. Ezen kívül van óvodai és iskolai tanulókat segítő egyesület is, kik az óvoda és iskolában lévő gyermekeket többféle módon, pl: karácsonyi csomaggal, kirándulások szervezésével segítik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Roma Nemzetiségi Önkormányzat már régóta működik a településen, aktív partnerségben vannak a települési önkormányzattal, és az ott dolgozókkal.

Már hatodik éve valósítja meg a települési önkormányzat és a roma nemzetiségi önkormányzat a szociális földprogramot, mára már új nevén, a családi porta programot. Együttműködésüknek köszönhetően a településen roma és nem roma családok együttesen vesznek részt a programban, ahol a mentoráláson kívül különböző javak, így napos csibék, vetőmagok, gyümölcsfák, előkert virágok, baromfi tápok kerülnek kiosztásra.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön

beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság, vagy nem piacképes szakma mellett alacsony foglalkoztatottság	Munka és szociális kompetenciák fejlesztése a Községi Ház tevékenységén keresztül
Életviteli problémák, hátrányos helyzet generációkon át öröklődése	Pozitív példákon keresztül indirekt tanítás, prevenció, közösségfejlesztés a Gondozási központ, az egészségügyi, oktatási és a közösségi ház együttműködésével

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	1 178	1 204	2382	49,45%	50,55%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)	58			2,43%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	156	160	316	6,55%	6,72%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	22	42	64	0,92%	1,76%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

A település állandó lakosságát tekintve 2382 fő volt, ebből 0-2 év között összesen 58 gyermek. Ami százalékosági adatokat nézve 2,43%, ami nagyon alacsony. Ebből következtethető, hogy körülbelül 30 gyermek sem születik egy évben a településen. Ennél fogva az előrejedés gyors ütemben tetőzik be a településen, várhatóan 50-60 éven belül.

- a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A faluban kiépült a gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, az iskolában, óvodában van kijelölt gyermekvédelmi felelős, aki más feladatai mellett ezt a területet is ellátja. A gyermekek számára nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás, szociális ellátások: A hatályos jogi szabályozás alapján a gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi, lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését. A szolgáltatás elvi alapjai, működésére vonatkozó szabályozók jogszabályi kereteit a Gyvt., valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és

működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet adják. A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri a település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat az általa ellátott településrészen, településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2018	9	n.a.
2019	7	9
2020	6	11
2021	14	8
2022	10	11
2023	13	24
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A veszélyeztetett gyermekek száma 2021 óta nő, és 2023-ban megduplázódott. Mely adat nem vetít jó képet a helyi lakosok egyes rétegeinek, így a mélyszegénységben élők életkörülményire.

A védelembe vett kiskorú gyerekek száma 2020-hoz képest szintén megduplázódott, ami kisebb kilengésekkel, de sajnos tartja magát.

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a Járási Hivatal tartja nyilván. A Járási Hivatal védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A Járási Hivatal - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiataalkorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiataalkorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is.

A szociális szakemberek rendszeresen tartanak esetmegbeszéléseket, esetkonferenciákat, működtetik a jelzőrendszert, a Gyerekesély projekt keretében települési szakmaközi hálózatot.

Gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más

hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- az otthonteremtési támogatás,
- a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:
- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2018	213
2019	183
2020	195
2021	205
2022	182
2023	172
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok	

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményekben részesülők száma mindig is magas volt a településen. A 2018 és 2023 között időszakban hullámzó mozgást mutatnak a számok, tendencia nem figyelhető meg benne. Talán, 2021 óta csökkenés tapasztalható.

A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma évről évre hasonló, enyhén növekszik. A gyermekek többsége ingyenes, vagy kedvezményes étkezésben részesül, is biztosított a gyermekek szervezett étkeztetése. Éves szinten a védelembe vétel és a védelembe vétel megszüntetése hasonló nagyságrendű. A gyermekek a fentiekén kívül részesülnek tankönyvtámogatásban, beiskolázási támogatásban, lehetőség szerint a legeredményesebb és rászoruló továbbtanulók további támogatásban.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete;

4.1.3. számú táblázat - Árvaellátás			
Év	Árvaellátásban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaellátásban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaellátásban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2018	12	19	31
2019	11	22	33
2020	11	21	32
2021	12	17	29
2022	11	17	28
2023	10	15	25
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Árvaellátást összesen 31 fő vett igénybe 2018-ben, mint bázisévben. Ez az elmúlt években ehhez képest egy kisebb csökkenés tapasztalható.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

Okány községben minden bölcsődei gyermek térítésmentes ellátásban részesül, így a napi négy alkalmú étkezésnél is.

Az óvodások esetében a helyi önkormányzat biztosítja a térítésmentes étkezést szintén, napi 3 alkalommal.

A helyi általános iskolában is a meghatározott feltételek szerint a szülők nagy része nem fizet térítést az étkezésért.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete;

A települési önkormányzatnak nincs információja nem magyar állampolgárú gyermekekről.

- f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

A településről külföldről visszatért magyar állampolgárságú gyermek nem él, az önkormányzat információi alapján. A településről hazaköltöző nem magyar állampolgárságú gyermekről és hátrányos helyzetű családokban élő gyermekekről sincs információja a településnek.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen a 2011-évi népszámlálási adatok alapján van még csak lehatárolva a 3 db szegregátum, illetve szegregációval veszélyeztetett terület. Ezen területek lehatárolása lehetséges, hogy mára már teljesen elavultak, és átformálódtak sok esetben. 2022-es évben történt meg a népszámlálás, melynek eredményeit nem kapta meg még a szegregátumokra vonatkozóan a helyi önkormányzat, így újabb információkba bocsátkozni nem tud. Okány vonatkozásban az idősök, akik iskolázottsága a régebbi korok szokásai/életmódjai miatt is alacsonyabbak. Illetve szintén az idősök esetében nem kell számítani magas nyugdíjakra, járandóságokra sem. Ezekből összeadódik, hogy a szegregációt, mint lakókörnyezeti helyzetet rá tudják húzni a település egy részére, főként oda, ahol több idős is lakik.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

- a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2017	1	53	53,00
2018	1	60	60,00
2019	1	55	55,00
2020	1	55	55,00
2021	1	47	47,00
2022	1	49	49,00
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

Okány Községben működik védőnői szolgálat, aki a település teljes egészét ellátja itt helyben. Elsősorban a településen élők kismamákat és 0-6 év közötti gyerekeket látja el. A 0-3 év közötti gyerekek száma a hullámzó a településen, egyik évben nő, a másikban mérséklődik. 2018- as év volt a település életében az a kiugró év, amikor kimondottan sok gyermek született, azóta is csökkenő tendenciát mutatnak a születési számok.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2017	2	0	0	n.a.	n.a.
2018	2	0	0	n.a.	n.a.
2019	2	0	0	n.a.	n.a.
2020	2	0	0	n.a.	n.a.
2021	2	0	0	n.a.	n.a.
2022	2	0	0	n.a.	n.a.
Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok					

A településen lakókat 2 orvos látja el, akik a felnőttek mellett a gyerekeket is ellátják. Gyermekorvost évről évre keres az önkormányzat, de nem akadt még jelentkező. Ez járási és térségi tendencia sajnos.

c, 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A településen nincsen lehetőség a 0-7 év közötti gyermekek részére a speciális egészségügyi, szociális és oktatási ellátásban. Legközelebb ezen ellátásokat Vésztőn vagy Sarkadon tudják igényben venni, de azok már saját erőből finanszírozottak.

Az óvodába gyógytornász jár ki, aki tud foglalkozni a speciálisan a gyerekekkel, szűk órabeosztással, hiszen ő is több kisebb települést lát el a feladatvégzésben.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

Biztos Kezdet Gyerekház működik a településen, immáron több mint 10 éve. Sok gyermek megfordult már a gyerekházban, ami az óvoda épületén belül kapott hely, ott lett kialakítva, így könnyebb a gyerekeknek is megszokni, nem okoz akkor éles váltást az óvodába való átszokás. A 0-3 év közötti kisgyermekek szüleikkel, leginkább anyukájukkal van jelen a gyerekházban. Több fajta, széles körű, évszakokhoz és az évszaki hagyományokhoz kapcsolódó programokat valósítanak meg minden hónapban. Minden hónapban egyszer ebéddel kedveskednek az adott hónapban születésnapjukat ünneplőknek, ilyenkor a dínom-dánom mellett, torta is készül részükre. 3 évesen, az óvoda előtt elbúcsúztatják a gyerekeket a csemeteháztól. A szociális nevelés, a gyerekek egymáshoz való viszonyulását segíti elő az ott lévő szakemberek. Ezenkívül, számos külsős szakember bevonása is zajlik havi szinten, így jár ki pszichológus és gyógytornász, illetve gyógy masször is a gyerekházba.

A településen a Református Egyház Tanoda programot indított már 2018-ban, amit azóta is folytat. Évente szerveznek nyári táborokat, különböző ifjúsági programokat.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás;

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	12	12

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	12	12	0	12	12

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen 2022. november 17.-én adták át az újonnan épített bölcsődét. A bölcsőde egy intézmény alatt működik az óvodával, külön épületben. A községben egyre nagyobb érdeklődés volt a bölcsőde iránt, így a 12 férőhelyes bölcsőde megépítése sürgető probléma volt az elmúlt években, ami megoldódott.

Azóta is töretlenül sok gyermeket íratnak be a bölcsődébe, várólista van a gyermekek felvételére.

f) gyermekvédelem;

Az önkormányzat a törvényileg meghatározott gyermekvédelemmel kapcsolatos szabályzásokat tartja és tartatja be az intézményeiben. A helyi óvoda és bölcsőde esetében is.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások;

Krízishelyzetek esetében a helyi családsegítő szolgálat, azaz a Gondozási Központ munkatársaihoz lehet fordulni, illetve a Sarkadi Járási Hivatal egy munkatársa minden héten

kedden tart fogadó órát. A gyámügyi osztály, már korábban átkerült a községből sarkad településre, és a Járási Hivatal berkein belül végzi munkáját.

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés;

A községben élő gyermekek részére, az óvodás és iskoláskorú gyerekeknek egyaránt szervez minden évben a nyári szünidőben, illetve hagyományosan karácsony előtt, farsang előtt, húsvét előtt programokat a Községi Ház. Az ott dolgozók emellett számos más, gyerekeket érintő programot is szerveznek, tűzoltó bemutatót, rendőrségi bemutatót is.

Sport tevékenységet a gyerekek az iskolán kívül a helyi sportegyesületeknél találhatnak, 2 db ilyen van a településen, a labdarúgás és a kich-boksz. Illetve a helyi időszakos jelleggel működő néptánc csoportnál. A

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei);

Az óvodai és bölcsődei, iskolai étkeztetést a Gondozási Központba integrált napközi konyha végzi a községben. A bölcsődébe napi 4 alkalommal, az óvodába napi 3 alkalommal, az iskolába napi ebédet biztosítanak, minden hétköznapi, és a nyári szünidőben is.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok;

A településen kimondottan eltérő kultúrájú gyermekcsoportok közötti programok nem valósulnak meg, illetve a hátrányos és nem hátrányos gyermekcsoportok között sem, a diszkrimináció elkerülése érdekében.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor;

A települési önkormányzatnak nincs tudomása olyan esetről, amikor a hátrányos megkülönböztetés és az egyenlő bánásmód követelményét bármely szolgáltatás esetén megsértették volna.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül.

A települési önkormányzatnak nincs tudomása hátránykompenzáló juttatásokról.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei;

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek			
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2017	75	36	48,00
2018	81	37	45,68
2019	62	7	11,29
2020	69	5	7,25
2021	66	8	12,12
2022	71	15	21,12
Forrás: TelR, KSH Tstar			

Az óvoda önkormányzati fenntartásban működik. Az épület frissen felújított, korszerű, eszközökkel jól ellátott. Szakemberhiány nincs, az óvodában beíratott gyerekek száma gyakorlatilag 100 %-os, elutasításra nem kerül senki.

Az itt dolgozó pedagógusok rendszeresen elvégzik az adekvát szűréseket, folyamatosan nyomon követik a gyermek fejlődését, lehetőség szerint biztosítják a logopédiai, gyógytestnevelési foglalkozást, egyéb terápiás foglalkozásokat a rászoruló gyermekeknek, de erre saját/települési szakembergárdájuk nincs. Néhány szolgáltatás nehezen, nem a településen, hanem annak közelében., de elérhetővé vált. Többek között a Nemzeti Úszóprogram keretében az óvodás nagycsoportosok minden héten egy délelőtti úszni jártak a sarkadi tanuszodába. A Biztos Kezdet gyerekház biztosít, havi 1 alkalommal pszichológus jár ki, aki szükség esetén az óvodás gyerekekkel is tud foglalkozni.

Törekednek a szakmaközi együttműködésre, óvoda-iskola átmenet megkönnyítésére. Ennek érdekében a jövőbeli első osztályfőnök már márciustól heti egy alkalommal legalább meglátogatja a nagycsoportos gyerekeket az óvodában, ismerkednek és játszanak együtt a szeptemberben történő zökkenőmentes iskolakezdés érdekében. Nagy gondot fordítanak a szülők bevonására, közösségfejlesztésre, bár a hagyományos rendezvények megszervezésére forrásaik egyre szűkebbek.

Magas a hátrányos helyzetű gyermekek aránya, éveken át sikeresen pályáztak képesség-kibontakoztató támogatásra és sikerrel valósították meg azt. Egyéni fejlesztésre saját szakembergárdájukból fejlesztő pedagógus biztosított.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógyypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2017	n.a.	69	43,95
2018	n.a.	69	48,59
2019	n.a.	17	12,14
2020	n.a.	27	18,62
2021	n.a.	25	16,23
2022	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés			

Az általános iskolát mind fenntartási, mind működési szempontból 2013.01.01-től a Gyulai Tankerület (KLIK) vette át az önkormányzattól. A községben, az iskolába beíratott gyerekek közül a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók száma 2017-2018-ban magas számmal voltak még jelen. Hozzá kell tenni, hogy e két év adatai is már mérséklődnek a korábbi 2015-2016-os évek adataihoz képest. 2019-ben érte el a legkevesebbet, majd kisebb emelkedéssel, 20% alatt látszik stagnálni. Egyrészt a tanulók száma is kezd egyre kevesebb lenni, évről évre, illetve a jövedelmi viszonyok javulásával a hátrányos helyzet is kezd talán valamelyest megoldódni, mérséklődni.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és képzőfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanuló számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2017	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2018	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2019	0	n.a.	0	n.a.	0	n.a.
2020	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
Forrás: TeIR, KSH Tstar						

A helyi önkormányzatnak nincsen jelenleg információja arra vonatkozóan, hogy a középiskolások között a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetűek aránya mekkora.

A település 25 km-es körzetében 2 szakközépiskola és 1 gimnázium van, ide tudnak bejárással napi szinten bejárni a diákok. illetve egyre többen járnak a megyeszékhelyre napi szinten busszal és vagy vonattal, vállalva az ingázást már tizenévesen.

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2017	70	100
2018	48	105
2019	47	93
2020	58	84
2021	60	61
2022	68	66
Forrás: TeIR, KSH Tstar		

A településen a megállapított hátrányos helyzetű gyermekek, nagykorúvá vált gyermekek száma az elmúlt 5 évben hullámzó görbét mutat, ugyanis 2019-ben volt a legkevesebb gyerek, majd 2020-re újra megemelkedett a számuk.

A megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma fokozatosan csökkent a vizsgált 6 év alatt közel a felére.

- b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	1	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 óra 45 perc	16 óra 45 perc
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	n.a.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	0	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	0	0
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés		

A településen jelenleg 1 óvodai intézmény működik, egy telephelyen, önkormányzati fenntartásban. Hozzá 2022-es évben a megépült új bölcsőde csatlakozott, így egy intézményi fenntartás alá kerültek. Az óvodába jellemzően a helyi településről járnak be, viszont 1-1 gyermek a környező településekről is bejár. Jelenleg 75 férőhellyel rendelkezik, és 3 csoporttal működik a helyi óvoda. Az óvoda nyitva tartása egész éves, viszont nyáron lehetőség van a gyerekeket kikérni az óvodából és a nagyobb testvérekkel otthon maradnak a szünetben, így ekkor kevesebben jellemzően összevont csoportokban folytatódik a nevelés.

A hétköznapi nyitva tartás reggel 6:45-től egészen délután 16:45-ig tart.

Jelenleg az óvodában 7 pedagógus van, és 4 dajka látja el a feladatokat.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2017	n.a.	3	75	1	75	0	0	25
2018	n.a.	3	75	1	81	0	0	27
2019	n.a.	3	75	1	62	0	0	21
2020	n.a.	3	75	1	69	0	0	23
2021	n.a.	3	75	1	66	0	0	22
2022	n.a.	3	75	1	71	0	0	24
Forrás: TelIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés								

A községben működő óvoda létszám adatait tekintve 75 férőhelyes, viszont az óvodába beíratottak száma 2 év esetében pont elérve, illetve egy évben meg is haladta azt. A 2019-es évtől kezdve fokozatosan 62-69-66 fő körül mozog. Ez megegyezik az éves születés számmal is.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2017	0	8	1	19,63	0,00
2018	0	8	1	17,75	0,00
2019	0	8	1	17,50	0,00
2020	0	8	1	18,13	0,00
2021	0	8	1	19,25	0,00
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egy általános iskola várja diákjait a községben 1-től 8 osztályig. A táblázat jól mutatja, mekkora osztály létszám van jelen egy- egy évben. A stagnálás jellemző 20 fő körül alakul körülbelül minden évben egy osztály létszáma.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2017	25
2018	22
2019	19
2020	17
2021	14
2022	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali oktatásban 8 osztályt eredményesen befejezők száma fokozatosan csökken, 2021-ben érte el a legkevesebbet. Ez kapcsolódik az osztályok létszámához is, illetve ahhoz, hogy felsőbb osztályokban sokszor átiratják a gyermekeket másik település iskolájába.

- c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek;

A községben működő egy óvodában és iskolában sem tud az önkormányzat olyan esetekről, ahol a hátrányos megkülönböztetés, és jogellenes elkülönítés megvalósult volna.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések;

A településen egy iskola és óvoda üzemel, így e pont nem releváns.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2017		n.a.	n.a.	159
2018	20	n.a.	n.a.	105
2019	27	n.a.	n.a.	77
2020	25	n.a.	n.a.	94
2021	27	n.a.	n.a.	95
2022	22	n.a.	n.a.	65
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok				

A községben a gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások közül adata az önkormányzatnak a szünidei étkezésről van. Ezen tanulók száma majd felére esett az elmúlt 5 évben. 2017-ben 159 gyerek kapott ilyen szolgáltatást, míg 2022-ben csak 65 fő.

Adati még az Önkormányzatnak a Biztos Kezdet Gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek számáról van. Hullámozó mozgás figyelhető meg, a 27 és 20 fő között váltakoznak évente a számok. A Biztos Kezdet Gyerekházat rendszeresen igénybe vevőknek számos feltétellel kell rendelkezniük, vagy rászorultság alapján, vagy a nagy családos lehetséges igénybe venni a szolgáltatást.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Igen magas HH és HHH aránya	Hátránykompenzáló és prevenciós programok, segítő szakemberek a KLIK-kel egyeztetve
Gyermekek, fiatalok számára veszélyeztető tényező a telefon és számítógépes felületek (internet) kontroll nélküli folyamatos használata	A függőség kialakulásának megelőzése érdekében képzések, előadások biztosítása.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A vizsgálatot nehezíti, hogy kevés az e tekintetben rendelkezésre álló adat, s olyan (civil) szervezet sem működik a településen, mely speciálisan a nők helyzetével foglalkozna.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2017	7,27	4,65	5,96%
2018	5,89	3,4	4,65%
2019	5,77	4,58	5,18%
2020	6,9	6,05	6,48%
2021	7,48	6,41	6,95%
2022	7,78	7,15	7,47%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal			

A nők helyzete a munkaerő piacon valamennyit javult az elmúlt időszakban. Ezt mutatják a munkanélküliségi adatok is. A nők aránya a nyilvántartott álláskeresők között az állandó népesség között 4%-ról 7 % emelkedett. Az emelkedés nem volt fokozatos, a legalacsonyabb érték 3%-on 2019-es évben volt. Onnantól kezdve viszont fokozatosan nőtt a számuk.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők (a 3.2.3. táblával azonos)		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2017	41,67	37,78
2018	45,12	40,54
2019	37,08	48,48
2020	39,45	51,16
2021	48,25	50,91
2022	47,54	44,83
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal		

A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek között a nők aránya nőtt 2020-ig. Ekkor érte el az 51%-ot. A rá következő évben már 50%-os volt a nők aránya, majd szépen mérséklődni látszik.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2017	108	7
2018	82	8
2019	89	11
2020	109	9
2021	114	9
2022	122	6

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott állás keresők között, a nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma kisebb kilengésekkel, de stagnáló képet mutat. A pályakezdők esetében a friss diplomások helyzete a legrosszabb, mivel a településen kevés ilyen képesítést igénylő munkahely van.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programokról csak az utóbbi pár évből van adatunk, 1-1 program és képzés indult, melyekben a nők reprezentáltsága megfelelő. A helyi Községi Házban évente egy alkalommal kerül általában megszervezésre a kimondottan nőket érintő képzések, amik a kisgyermeket mellett, baba-barát módon kerülnek megrendezésre.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A munkanélküli nők nyilvántartása megvalósul, de iskolai végzettség szerinti teljes körű adatokat nem sikerült beszerezni. Helyi szakemberek megállapítása szerint mind a nők, mind a férfiak tekintetében magas az alacsonyan képzettek aránya, rossz az elhelyezkedési esélye, de elhelyezkedési lehetőséget tekintve, a csekély számú diplomásoké sem jobb. A településnek nincs olyan adatgyűjtése, forrása, ami tükrözné, hogy az alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők nők, milyen arányban és hol kapnak munkát. Egy részüket a helyi közmunka szippantja fel, így legalább alacsonyabb jövedelemért, de van bejelentett munkaviszonyuk.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A települési önkormányzatnak nincsen adata arra vonatkozóan, hogy a nők és a férfiak között milyen bérfeszültség van jelen, ha van jelen. Ilyen típusú bejelentés nem érkezett a településen.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2017	1	53	53
2018	1	60	60
2019	1	55	55
2020	1	55	55
2021	1	47	47
2022	1	49	49
Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok			

A nőket, főként a várandósság alatt a védőnő látja el, gondozza a terhességet az elejétől a végéig. A kisgyermek megszületését követően is, mind a gyermekkel, mind az anyukával és a családdal tartja a kapcsolatot, szakmai segítséget és tanácsadást lát el. Terhes gondozást, gyermek fogadásra felkészítést is végez. Utóbbi a Biztos Kezdet Ház tevékenységében is tervezett. A védőnő munkája során leggyakrabban szociális és életvitelből adódó problémákat észlel, jelez. Kölcsönözni lehet a helyi védőnőtől légzésfigyelő készüléket, ami nagy segítség az alacsony jövedelmű szülőknek, de a mérlegek száma és minősége még fejlesztésre szorul.

A településen 1 védőnői körzet van, ami az egész települést lefedi.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2017	n.a.	n.a.
2018	n.a.	n.a.
2019	n.a.	n.a.
2020	n.a.	n.a.
2021	n.a.	n.a.
2022	12	12
Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés		

5.2.2. b) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. b.) számú táblázatból								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
2022	0	0	0	12	12	0	12	12
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

A településen az újonnan épített bölcsőde 2022. november 17-én került átadásra. A 12 férőhelyes bölcsőde adatai még nem látszódnak, hiszen 2017-től 2022-es évek vizsgálatára jelenleg e dokumentum. A jelenlegi adatok nem mutatják, de egyre több igény merül fel a településen a bölcsőde lehetséges bővítésére, mi a kisgyerekes dolgozó nők részére örömdetes.

A gyermekes nők esetében szükséges megemlíteni, hogy a helyi óvodába minden jelentkező gyermeket felvesznek. Ez jó hír azon családok anyukáinak, akik vissza kívánnak menni a munkaerőpiacra, és dolgozni szeretnének. Ehhez igazodik az óvoda és a bölcsőde nyitva tartása is.

Családi napközi nem működik a településen.

Napközi ellátást a gyerekek mind a bölcsődében és óvodában, illetve az első 4 évfolyamban tudnak az iskolában igénybe venni, ami szintén nagy segítség a dolgozó nők számára.

A pedagógusok a 2019-ben indított Gyerekesély projekt keretében, a nyári napközis táborral segítik a dolgozó nőket, ahol napi háromszori étkezés is biztosított. Viszont ezen pályázat 2022-ben kifutott, újabb nem valósult meg, meg. Gyerekétkezés így csak az iskolában biztosított a szünetidőben, az óvoda és bölcsőde esetén csak a bejáró gyerekek kapnak ellátást.

Alternatív szolgáltatást nyújt nyáron is a Biztos Kezdet Gyerekház, ahová 0-3 év között mehetnek a kisgyermek anyukával vagy apukával együtt, vagy nagyszülőkkel.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés a mai 21. században már másképp nyer értelmet, mint anno pár évtizeddel ezelőtt. Nem ugyanazok a szempontok fontosak, hanem teljesen más világnézet alakult ki, mely rányomta a bélyegét a nők helyzetére.

A mai kor nője, már sok esetben nem, vagy csak egy, legfeljebb két gyermeket szeretne. Egyrészt sok magyarázatot ad a gyermekvállalásra az, hogy az iskolázottság a nők esetében is megugrott, sok az 1-2 diplomával rendelkezők nők száma, akik így a tanulás révén, csak később, a harmincas éveikben vállalkoznak gyerekekre. A családtervezés kezdeti időpontja is kitolódott, 25-28- ról már 30 év felett szülik meg sokan első gyermeküket, és bizony szintén sok esetben testvér nem követi azt.

A karrierre való koncentrálás, a nehezebb pártalálás is sokszor közbe játszanak a családalapítás megkéséséhez. Az elmúlt években Magyarországon nőtt a házasságot kötött fiatal párok száma, egészen 2024-es évig, amikor újra csökkenő tendenciát vett fel a házasságkötések száma. Okány településen is az országos tendenciához hasonlóan alakul e mutató. 2018-val a kiugróan magas

szám a házasságkötések tekintetében, mely azóta, mérséklődni és csökkenni látszik, évi 10-15 házasság kötött a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

A családon belüli erőszak a mi településünkön is jelen van, de ezek számáról, rendőrségi bejelentésekről, feljelentésekről konkrét számadatot nem kaptunk.

Nők elleni erőszaknak nevezünk minden, olyan erőszakot, amely a személy nemi hovatartozása miatt történik meg valakivel. Az ENSZ meghatározása szerint: "A nők elleni erőszak bármely olyan, a nőket nemük miatt érő erőszakos tett, mely testi, szexuális vagy lelki sérülést okoz vagy okozhat nőknek, beleértve az effajta tettekkel való fenyegetést, valamint a kényszerítést és a szabadságtól való önkényes megfosztást, történjen az a közéletben vagy a magánszférában."

Az alábbiakban partnerkapcsolati erőszak legjellegzetesebb példáit soroljuk fel:

Szóbeli (verbális) erőszak: a nő lekicsinyítése, sértegetése, gúnyolódás, nevetségessé tétele (például a nő külseje, vallása vagy faji hovatartozása miatt), bántalmazással, veréssel való fenyegetés, gyerekek elvételével, öngyilkossággal való fenyegetés.

Lelki erőszak: alapvető érzelmi igények és szükségletek megtagadása, barátoktól, munkától, családtól, kedvenc foglalatosságtól való elszigetelés vagy eltiltás, féltékenység, a nő önbizalmának lerombolása, a nő állandó hibáztatása, tárgyak összetörése /dobálása/ csapkodása, félelmet keltő viselkedés (dühödt nézés, üvöltés), telefon vagy egyéb kommunikációs csatornák lezárása, telefonon való állandó ellenőrzés.

Testi (fizikai) erőszak: lökdösés, pofozás, fojtogatás, haj húzása/kitépése, ököllel/eszközzel való ütés, rugdosás, harapás, (késsel, löfegyverrel, nehéz tárgyakkal) való fenyegetés vagy bántás, alapvető testi igények és szükségletek megtagadása.

Szexuális erőszak: nem kívánt szexuális tevékenységre való kényszerítés, nemi erőszak, szexszel való fájdalomkozás vagy megalázás, tárgygal való nemi erőszak, intim testrészeik bántalmazása, másokkal való közösülés/prostitúció kényszerítése, reprodukív jogok korlátozása: fogamzásgátlás akadályozása vagy kényszerítése, terhességre vagy abortuszra kényszerítés.

Gazdasági erőszak: anyagi függésben tartás, munkáról való lebeszélés vagy eltiltás, a nő fizetésének elvétele, mindennapi kiadások megkérdőjelezése és fillérre való elszámoltatása, közös néven lévő céggel (Bt., Kft.) való sakkban tartás/zsarolás.

A családon belüli erőszakra 2013 előtt a Büntető Törvénykönyv különböző tényállásai vonatkoztak. 2013. július 1. óta lépett hatályba a Kapcsolati erőszak tényállása. A családon belüli erőszak esetén alkalmazható legfontosabb rendelkezéseket a távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. tv. tartalmazza. A nők elleni erőszak különböző formáira, vagy ugyanezeknek nem a párkapcsolaton belül megnyilvánuló formáira (pl. szexuális jellegű visszaélések) is a Büntető Törvénykönyv releváns paragrafusai vonatkoznak. A nőket érő erőszakos cselekmények miatti rendőri riasztások száma, valamint a bántalmazás miatt tett rendőrségi feljelentések száma alulmarad a tényleges esetek számától.

A nők védelme érdekében 1994. januárjában alakult a NANE azzal a céllal, hogy segélyvonalat indítson bántalmazott nők részére.

A családon belüli erőszak közügy. Sajnos gyakran látens módon van jelen, és a környezet már csak a végső pillanatban szerez tudomást, és nyújt segítséget a krízisben. A nők és gyermekek ellen irányuló erőszak a diszkrimináció egyik formája, ezért megszüntetése állami feladat. Egy ilyen mértékű társadalmi probléma megoldása azonban lehetetlen civil szervezetek segítségével.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

Az anyaoththonok száma országosan is nagyon kevés, zömével a 30.000 fős lakosságszám feletti településeken van, harmada Budapesten.

Anyaoththon és a családok átmeneti otthona Okány településen nem lelhető fel, legközelebb 40 km-es körzetben van, Gyulán. A krízishelyzetekben sokszor a helyi Gondozási Központot keresik fel, akik próbálnak lehetőségeik szerint információt adni a krízis megoldásáról, vagy szakemberekkel való kapcsolatfelvételben adnak segítséget.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A nők a falu társadalmi életében, klubokban, kulturális rendezvényeken jelentős számban vesznek részt. Több civil szervezet vezetője, így a Település Szépítő Egyesületé, az Okányi Nyugdíjas Egyesület vezetője is hölgy. A helyi önkormányzat óvoda és bölcsőde intézmény vezetője is hölgy, illetve helyettese is. A Gondozási Központ vezetője is hölgy. A Biztos Kezdet Gyerekház vezetője és helyettese is hölgyek. A Községi Ház vezetője is hölgy.

Politikai szerepvállalásuk helyi szinten egyre erősödő. A Képviselő-testületben az alpolgármester asszony is hölgy, illetve további 3 hölgy tag is helyet foglal.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Kifejezetten nőket érintő kezdeményezésről gyakorlatilag a szűrőprogramok terén számolhatunk be, a méhnyakrák és emlőszűrés tekintetében. Ezen szűrővizsgálatokra helyben nincsen lehetőség, legközelebb 25 km-re Sarkadon és Szeghalmon van lehetőség állami intézményekben.

Helyi szinten, a településen az önkormányzat nem érzékelt, és nincs is tudomása arra vonatkozóan, hogy a nőket fokozott problémák érintenék társadalmi és gazdasági, jogi szinten. A településre a békés együttélés a jellemző. A családon belüli erőszak és kapcsolati erők már kifejtésre került korábban.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Gyes után nehéz a nőknek visszatérni a munkaerőpiacra - Családbarát munkahelyek hiánya	Családbarát munkahelyek támogatása, az atipikus foglalkoztatási formák terjesztése.
Rejtett családon belüli erőszak	Tájékoztató anyagok, információ szerzés biztosítása

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az előregedés már a település bemutatásánál, a népesség összetételénél is leírásra került. Okányra is, az országos tendencia érvényes és érzékelhető. A csökkenő lakosságszám, a helyi lakosok egyre jobban öregednek el.

Ugyanakkor az idős kor meghatározása igen nehéz, talán már nem azonosítható a nyugdíjas korral.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2017	453	320	141,56%
2018	433	319	135,74%
2019	428	304	140,79%
2020	429	313	137,06%
2021	430	316	136,08%
2022	429	307	139,74%
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR			

A 6.1 számú táblázat szemlélteti az falura jellemző öregedést.

A számadatok tükrében a 65 év feletti helyi lakosok száma 2017 óta csökkent, és mérséklődve ugyan azon a szinten 430 fő körül mozog.

Ugyanakkor az előregedést a 0-14 éves korú lakosság számával szokták összehasonlítani, egymáshoz viszonyítani. A táblázatban látható, hogy a két korosztály tekintetében a 65 év felettiiek vannak többen, közel 110-120 fővel minden vizsgált évben.

Negatív irányba tolódik a mérleg. Hullámzó mozgást vesz fel a görbe, de végig a 135% és 140% között ingadozik, mely pár fő eltérést jelez.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	274	391	665
2018	260	385	645
2019	255	386	641
2020	243	377	620
2021	232	366	598
2022	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

Az faluban élő idősök jelentős része nyugdíjas. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma a 6 év alatt közel 100 fővel csökkent, ami meglehetősen sok különbség. Ennyivel csökkent az ellátásban részesülők, akik vagy munkát találtak még az ellátás és járandóság mellett és kikerültek a fenti táblázatból, vagy elhaláloztak. Látható a férfiak és a nők közötti nemenkénti eltolódás a nők javára.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2017	3	0	172	245	0	30	8
2018	3	0	164	239	0	32	8
2019	4	0	164	238	0	30	8
2020	4	0	156	233	0	27	10
2021	4	0	151	229	2	27	10
2022	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	9
Forrás: TeIR, KSH Tstar							

Nyugdíjszerű ellátásban részesülők között az öregségi nyugdíjban kis kilengésekkel, de közel minden évben 230 nő és 150 férfi kapja. Itt is megmutatkozik a nemenkénti különbség.

Az előregedés már a település bemutatásánál, a népesség összetételénél is leírásra került. Okányra is, az országos tendencia érvényes és érzékelhető. A csökkenő lakosságszám, a helyi lakosok egyre jobban öregednek el.

Ugyanakkor az idős kor meghatározása igen nehéz, talán már nem azonosítható a nyugdíjas korral. Különösen nehezíti az idősök helyzetét, hogy gyermekeik a falun kívül találtak munkát, lakhatást, alapítanak családot. Sokan idős korukra teljesen magukra maradtak, így az egyszemélyes háztartásokat nem könnyű megszervezni, fenntartani.

A településen élő idős emberekre jellemző, hogy ameddig tud és bír mozogni, addig a házat és a környező kis utcarészt rendben és karbantartja. Ha kell fűt ültet, fűvet vág, meszeltet minden évben. Ezen munkák egy részében tudnak nekik segíteni, de akár egy bevásárlásban, vagy a számlák, csekkok befizetésében a helyben működő egyház által működtetett házi segítségnyújtás.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága;

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott állás keresők száma összesen	Év	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	Fő összesen	108	82	89	109	114	122
41-45 év (TS 042)	Fő	15	10	14	19	14	12
	%	13,89%	12,20%	15,73%	17,43%	12,28%	9,84%
46-50 év (TS 043)	Fő	11	8	8	15	16	11
	%	10,19%	9,76%	8,99%	13,76%	14,04%	9,02%
51-55 év (TS 044)	Fő	11	6	5	8	14	10
	%	10,19%	7,32%	5,62%	7,34%	12,28%	8,20%
56-60 év (TS 045)	Fő	6	5	6	6	6	7
	%	5,56%	6,10%	6,74%	5,50%	5,26%	5,74%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	2	2	5	10	14	22
	%	1,85%	2,44%	5,62%	9,17%	12,28%	18,03%
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal							

Hátrányosan megkülönböztetés éri az idősebb nőket és férfiakat az életkoruk miatt a nyílt munkaerő piacon, a nyilvántartott állás keresők száma alapján. Kevés számú, nyugdíj előtt álló munkavállalót alkalmaznak már, különösen az informatikai hiányosságok miatt. A fenti táblázat is szemlélteti, hogy 56-60 év közöttiek esetén van csak 6% alatt a nyilvántartott állás keresők száma. Ellenben már a 61 év felettiek esetében háromszorosa az állás keresők száma.

Nyugdíjasok foglalkoztatása nem jellemző, elvétve fordul elő 1-1 hiányszakmában (logopédus, pedagógus, általános iskolai tanár).

b) tevékeny időskor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen;

A falusi környezetből, az idősök értékrendjéből adódóan, az idősök zöme még mozogni bír rendszerben tartja otthonát, kertjét, környezetét, ilyen értelemben tevékeny. Foglalkoztatásukat támogató programok nincsenek, s az ilyenek indulásának az esélye is kicsi. Átképzésekre nem lehet rábeszélni őket, sokuk számára már nehéz a mai iskola padba visszaülni. A régi korokból, akár 30-40 évvel ezelőtt tanult technikai tudás egy része mára már elavult, vagy teljesen átalakult, így a munkaerőpiacon is nehezebben találhatnak állást. Jellemző a falu időseire, különösen a nők esetén az alacsony iskolázottság, így nem igazán tudnak szakmájukban, ha van olyan, elhelyezkedni, inkább betanított munkákra, sokszor közmunkára kényszerülnek.

Újabb kihívást ad az idősebb generáció számára az új informatikai és technológiai világ, ahol az internet, és a telefon mára már nélkülözhetetlen lett. Sokan nehezen fogadják el, miért szükséges az újítás, nekik nincs szükségük semmi újra. Illetve megemlítendő, hogy az idősök is több esetben haladnak a korrallal, van nekik is telefonjuk, új háztartási eszközeik, illetve részt vesznek az technológia adta lehetőségekben, de ez sajnos nem számottevően jellemző.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén.

Az önkormányzat felé ilyen jellegű panasz bejelentés nem érkezett. Ha van is ilyen a településen, akkor az idősök már akár szégyenérzetükben, vagy daczból nem beszélnek róla, ezzel a lehetséges segítséget is elutasítva.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2017	274	391	665
2018	260	385	645
2019	255	386	641
2020	243	377	620
2021	232	366	598
2022	n.a.	n.a.	-
Forrás: TeIR, KSH Tstar			

A fenti táblázatból kitűnik, hogy a településen több nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nő él, mint férfi. Ez eltérés közel 120 főt jelent évente.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma				
Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2017	453	42	218	71
2018	433	39	215	85
2019	428	38	86	82
2020	429	39	222	88
2021	430	37	217	85
2022	429	35	234	98
Forrás: TeIR, KSH Tstar				

A község idősebb lakóinak szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése megoldott a településen. Egyházi fenntartásban működik a Községi Misszió. Az Ő munkatársai járnak napi szinten, vásárolnak be, segítenek az idősöknek. Ez nagy segítség, hiszen kapcsolatot teremtenek az idősök, a depresszió ezzel megelőzhető. A falu „vérkeringésében” maradnak, nem érzik magukat

kirekesztetnek. Lényeges, hogy a vizsgált 6 évben a házi segítségnyújtásban részesülők száma nőtt az elmúlt évekhez képest.

A nappali ellátásban részesülők száma kisebb mértékben, 5-6 fővel csökkent az elmúlt 6 évben, 2017-hez képest. A nappali ellátást a helyi Gondozási Központ koordinálja, ott az idősek kapnak szociális étkeztetést, melegen, és társaságban vannak, foglalkozásokat tartanak részükre.

A szociális étkezést a településen évek óta 85 fő körül veszik igénybe, mely 2022-es évben emelkedett csak meg.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés;

Az idősek is szívesen részt vesznek a falu kulturális és sportrendezvényein. Sokszor szerveznek maguknak az Okányi Nyugdíjas Egyesület keretében programokat. Különösen kedveltek azok a programok, amik a régi időket idézik, vagy unokáik, gyermekeik is szereplőként érintettek.

c, idősek informatikai jártassága;

Erősen eltérő és nehézkes téma számukra. Az idősebbek tartanak a „technikától”, fenntartásokkal kezelik azt. Sokuknak még a mai okostelefonok is kihívást jelentenek. A 60 körüliek szívesen látogatják a közösségi oldalakat, skypeolnak távoli családtagjaikkal, a kényszer sok esetben ráviszi őket. Ügyintézésre viszonylag kevesen használják az internetet. A könyvtár néhány éve tanfolyamot szervezett az informatikában jártasak számának gyarapítására.

d, a generációk közötti programok.

A generációk találkozása érdekében is megrendezésre kerülnek minden évben okányban a falunapok. A falunapon, szombaton mindig pörköltfőző verseny van, már több évtizedes hagyománnyal. Ekkor szoktak teljes nagy generációs családok kilátogatni a rendezvényre, hazaérkeznek erre az alkalomra a rég nem látott rokonok, gyerekek, unokák is, és az okányi parkban családosan „főznek egy jót”.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az idősek számára létrejött speciális szerveződés a nyugdíjas klub, melyen az aktív, társasági életre vágyó nyugdíjasok színes programokat szerveznek önmaguknak. Több esetben sütnek főznek a falu lakosainak a „falu kemencéjében”, több rendezvényen is, a nyári szezonban.

Nem életkorhoz kötött, de néhány idős számára meghatározó jelentőségű a hitélet, a gyülekezeti közösség.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek

Elmagányosodás problémája	Generációk közötti együttműködés
Félelem az áldozattá válástól, kiszolgáltatottságtól	Előadások, „tréningek”, tájékoztató anyagok

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A fogyatékos személyekről teljes körű nyilvántartás a településen nincs. Maga a fogalom rendkívül összetett, sokféle területet összefogó, sokféle szükségletet felvető. Valamelyest pontos adattal talán az érdekvédelmi szervezetek rendelkezhetnek, de ezek jelenléte is igen szűk körű községünkben.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2017	68	77	145
2018	66	71	137
2019	61	74	135
2020	59	73	132
2021	49	71	120
2022	n.a.	n.a.	-

A megváltozott munkaképességű személyek száma a faluban az elmúlt 6 vizsgált évben fokozatosan csökkent. Nemenkénti különbség a nők többségére billent át.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2017	21
2018	18
2019	18
2020	20
2021	20
2022	20
Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók	

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyek száma évek óta kisebb kilengésekkel, 20 fő körül mozog.

- a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás;

2023 év végén nyílt egy megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztató üzem telephelye a településen. Ezen adatok még a vizsgált 2022-es évben nem jelennek meg. 20 fő foglalkoztatott számára nyújt munkát az okányi telephely. 4-6 órás foglalkoztatási formában, ami így is nagy segítséget jelent, hiszen a közösség erején túl, számos pozitív hatás mellett jövedelmet is kapnak, mely a bármilyen nyugdíjazási forma mellett hasznos a munkavállalóknak.

- b) munkavállalást segítő lehetőségek;

A fogyatékkal élők számára a munkavállalást segítő elő a Sarkadi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya által kínált átképzési lehetőség, mely sok esetben támogatott.

A településen munkavállalást segítő lehetőségről az önkormányzatnak nincs tudomása.

- c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén;

Ilyen jellegű jelzés nem érkezett a település önkormányzatához az elmúlt 6 évben.

- d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Megyei fenntartású intézményként több évtizedes múlttal rendelkezik a településen a Nefelejcs otthon, mely többségében nem helyi lakosokat fogad be.

A Helyi fogyatékkal élők ellátását

- étkeztetéssel,
- házi segítségnyújtással,
- családsegítéssel,
- nappali ellátással segítik.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Kifejezetten a fogyatékos ellátáshoz kapcsolódó ellátásokról információja a települési önkormányzatnak nincsen.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

- a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése;

Okányban a helyi orvosi rendelő akadálymentesen megközelíthető.

A település szakorvosi ellátást biztosító Sarkadi Szakrendelő is fizikailag, információ és kommunikációs akadálymentesített. Lift található meg benne.

- b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;

A települési önkormányzat törekszik a fizikai akadálymentesítésre a településen, így intézményei és középületei megközelíthetőek. Továbbá törekvés, hogy a településen akadálymentesen tudjanak közlekedni, ezért számos járda megszálesítve épület az elmúlt években.

- c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;

A település köznevelési intézményei, melyek önkormányzati fenntartásban állnak, mind akadálymentesítettek fizikailag, így azokban a szolgáltatásokat igénybe tudják venni a fogyatékkal élők.

- d) munkahelyek akadálymentesítettsége;

Az önkormányzat, mint a település fő munkaadója, minden intézménye akadálymentesített, megközelíthető.

- e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedésbe vonattal az idősek, fogyatékosok gyakorlatilag nem tudnak bekapcsolódni a lépcsők magassága, rámpa hiánya miatt. Buszközlekedés korlátozottan lehetséges, alacsony padlós buszokkal, ha az érkezik.

A helyi járdák akadálymentesítése és felújítása, hogy kerekesszékekkel vagy bottal is normális minőségben tudjanak a fogyatékkal élők közlekedni elkezdődött. Az önkormányzat először 2020-ban, majd 2022-ben és 2024-ben is nyert el sikeres pályázatot egyes járdák felújítására.

- f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

A településen a Gondozási Központ fenntartásában működik jelenleg is a fogyatékosok nappali ellátást biztosító épület. Itt foglalkozásokat és programokat szerveznek számukra.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Az előnyben részesítésről az önkormányzatnak nincsen tudomása.

7.4. Fogytékossággal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Ilyen programokat nem tud jelenleg az önkormányzat és intézményei biztosítani.

7.5 A fogyatékossgal élöket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A településen nem jelentettek a fogyatékossgal élöket érintő problémát.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fogyatékkal élők és problémáik rejtve maradnak	Információszerzés, szolgáltatásszervezés

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szennyvíz hálózat kiépítettségének hiánya	Szennyvíz hálózat teljes kiépítése a faluban
Temető épületének korszerűtlen, rossz állapota, kiszolgáló helyiségek hiánya	Temető fejlesztése, kiszolgáló épület építése/felújítása, parkoló felújítása
A települési járdahálózat romlott állapota	Járdahálózat felújítása
Belterületi úthálózat romlott állapota	A belterületi utak aszfaltozása, felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

- a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Az önkormányzat intézményei szolgáltatásait összehangoltan tervezik megvalósítani. A házi segítségnyújtást végző szervezetek munkájukat egyeztetve végzik.

- b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

A helyi önkormányzat és a roma nemzetiségi önkormányzat közötti együttműködés sok szálon kapcsolódik össze. Az önkormányzatnak nagyon jó kapcsolata van a helyi református egyházzal.

A helyi lelkész a helyi óvodában hittan órákat is tart. A civil szervezetek, szektor részére minden évben támogatási felhívást ad az önkormányzat, amire a benyújtott támogatási kérelem elbírálást követően pénzbeli támogatást kapni a szervezetek. A településen több közepes gazdasági szereplő is van. Velük az önkormányzat folyamatosan egyeztet. A képzések, munkanélküliek esetében.

- c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;

Okány Község Önkormányzata több jelenleg is zajló és korábban már befejezett projektben is részt vett járási szintre a többi településsel. Az így megvalósított pályázatok sok hozzáadott értéket adtak a településnek.

- d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A helyi roma nemzetiségi önkormányzattal jó kapcsolatot ápol a települési önkormányzat. Esélyegyenlőség mindig szem előtt van tartva, kölcsönös partnerségi viszony alakult ki az évek alatt a két önkormányzat között. Okány Község Önkormányzata minden évben megpályázza és sikerrel meg is nyeri a Családi Porta program- Szociális Földprogramot, amit a Társadalmi és Esélyteremtési Főigazgatóság ír ki. Az eddigi 6 évben megvalósított projektek esetében közösen a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal kerültek kiválasztásra a résztvevők.

- e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;

A településen 2 db civil szervezet foglalkozik kimondottan a gyerekekkel. Az Okányi Általános Iskoláért Alapítvány és az Okányi Óvoda Gyermekéért Alapítvány. Ők évente több programot is szerveznek a gyerekek részére, támogatják az iskolai osztálykirándulásokat, bálakat szerveznek.

Az idősokkal kapcsolatosan a helyi Okányi Nyugdíjas Egyesület tevékenykedik rendszeresen programokkal önmaguknak. Továbbá az Okányi Műkedvelők Egyesülete is nagyon sok idős korú taggal rendelkezik, akik rendszeresen szerveznek összejöveteleket.

- f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

For-profit szervezetek szerepvállalásáról a helyi önkormányzatnak nincs információja.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

- a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába;

Okány Önkormányzata a HEP helyzetelemzési részét a meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán a roma nemzetiségi önkormányzattal, valamint több helyi civil szervezettel, az önkormányzat intézmények vezetőivel közösen készítette el.

- b)* az *a)* pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot.

HEP Fórumot tartottunk a fentiekben említett szervezetek bevonásával a helyzetelemzési rész megalkotásához, megvitatásához.

- c)* A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mély szegénységben élők	Alacsony iskolázottság, vagy nem piacképes szakma mellett alacsony foglalkoztatottság	Munkakompetenciák, szociális kompetenciák fejlesztése a Községi Ház tevékenységén keresztül, településre kihelyezett képzések elősegítése, helyi viszonyok feltérképezése a Gondozási Központ segítségével
	Életviteli problémák, információkból (helyi) történő kimaradás	Pozitív példákon keresztül indirekt tanítás, prevenció, közösségfejlesztés a Gondozási Központ, az egészségügyi, oktatási és a közösségi ház együttműködésével
Gyermekek	Igen magas HH és HHH aránya	Hátránykompenzáló, közösségi és prevenciós programok, segítő szakemberek
	Gyermekek, fiatalok számára veszélyeztető tényező a telefon és számítógépes felületek (internet) kontroll nélküli folyamatos használata	A függőség kialakulásának megelőzése érdekében képzések, előadások biztosítása.
Idősek	Elmagányosodás problémája	Generációk közötti együttműködés
	Félelem az áldozattá válástól, kiszolgáltatottságtól	Előadások, „tréningek”, tájékoztató anyagok
Nők	Gyes után nehéz a nőknek visszatérni a munkaerőpiacra - Családbarát munkahelyek hiánya	Családbarát munkahelyek, atipikus foglalkoztatási formák terjesztése, munkahelyteremtés
	Rejtett családon belüli erőszak	Tájékoztató anyagok, információ szerzés, adás
Fogyatékkal élők	Fogyatékkal élők és az őket érintő problémáik rejtve maradnak	Információszerzés, szolgáltatásszervezés.
Több célcsoportot	Szennyvíz hálózat kiépítettségének növelése a faluszéleken is	Szennyvíz hálózat teljes kiépítése a faluban

<i>érintő, településszintű megállapítás</i>	Temető épületének korszerűtlen, rossz állapota, kiszolgáló helyiségek hiánya	Temető fejlesztése, kiszolgáló épület építése/felújítása, parkoló felújítása
	A települési járdahálózat romlott állapota	Járdahálózat felújítása
	Belterületi úthálózat romlott állapota	A belterületi utak aszfaltozása,

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák harmonikus együttélése megvalósul. Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők körülményei javuljanak. Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek jövőjének megalapozását. Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira. Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmódot. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők szükségleteinek megismerésére

Az intézkedési területek részletes kifejtése

A	Intézkedés címe:	Vissza a munkába!
B	Feltárt probléma megnevezése	Alacsony iskolázottság, vagy nem piacképes szakma mellett alacsony foglalkoztatottság
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: helyi viszonyok feltérképezése a Gondozási Központ segítségével Közepes: Munkakompetenciák, szociális kompetenciák fejlesztése Hosszú: településre kihelyezett képzések elősegítése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Problémák feltárása, adatgyűjtés 2. Igényfelmérés, kompetenciafejlesztés mentorálással 3. Képzések megtartása, lebonyolítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A képzéseken részt vettek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: technikai, pénzügyi, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati források keresése a munkakompetencia fejlesztésre, képzések megtartása, lebonyolítására.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Együttműködés a sarkadi járás többi településével konzorcium pályázat esetében a képzések és életvitel, mentorálás segítségével.

A	Intézkedés címe:	Van kiút- van megoldás!
B	Feltárt probléma megnevezése	Életviteli problémák, információkból (helyi) történő kimaradás
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Adatgyűjtés, problémák feltérképezése Közép: Pozitív példákon keresztül indirekt tanítás Hosszú: Prevenció, közösségfejlesztés a Gondozási Központ, az egészségügyi, oktatási és a közösségi ház együttműködésével
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Problémák feltárása, adatgyűjtés 2. Igényfelmérés, kompetenciafejlesztés mentorálással 3. Képzések megtartása, lebonyolítása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Programokon részt vevők száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati forrás keresése a prevenciós programok fenntartásához és kibővítéséhez, szakemberek felkutatásával.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és megvalósítása során a prevenciós programok és szakemberek kapcsán.

A	Intézkedés címe:	Hátrányból előny!
B	Feltárt probléma megnevezése	Igen magas HH és HHH aránya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: A HH és HHH gyermekek adatainak, problémáinak azonosítása Közép: Pályázati forrás keresése a közösségi és prevenció programokhoz Hosszú: Rendszeres programok szervezése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Adatfelmérés, milyen programok, prevenció szükséges 2. Szakemberek keresése a hátránykompenzációra 3. Rendszeres programok megtartása közösségi szinten
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Csökkenő HH és HHH száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: pénzügyi, humán, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati források keresése a további fenntartásra, annak érdekében, hogy az iskolán kívüli prevenció programok, szakemberek alkalmazva legyenek
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és megvalósítása során a gyermekeknek szánt programok kapcsán.

A	Intézkedés címe:	Gyerekek védelmében!
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyermekek, fiatalok számára veszélyeztető tényező a telefon és számítógépes felületek (internet) kontroll nélküli folyamatos használata
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Célcsoport elérése Közép: A gyermekek részére különböző iskolai és iskolán kívüli programokat biztosító programok megpályázása, beindítása. (pénzügyi és humán szolgáltatással) Hosszú: A gyermek részére ismeretterjesztő könyvtári programok szervezése rendszeresen
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1.A fiatalok elérése, iskolai és iskolán kívüli időszakokban 2.Prevenációs, előadások megtartásának beindítása 3.Ismeretterjesztő, figyelemfelhívó programok a digitális világról
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Ismertet terjesztéseken részt vettek száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, technikai, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Pályázati források keresése az iskolán kívüli ismeretterjesztő programok megvalósításához, a művelődési ház és könyvtár, közösségi ház bevonásával
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és megvalósítása során a gyermekeknek szánt programok kapcsán.

A	Intézkedés címe:	Veled vagyunk!
B	Feltárt probléma megnevezése	Elmagányosodás problémája
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Igényfelmérés az idősek körében Közép: Igényfelmérés kiértékelése a Gondozási Központ és a Humán Szolgáltató központ munkatársaival Hosszú: Programok szervezésére pályázati forrás keresése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Az idősebb generáció igényeinek felmérése 2. Eszköz, humán erőforrás és pénzügyi források, pályázatok felkutatása 3. A meglévő programok átgondolása, testre szabása az idősebbek igényei szerint.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A településen szervezett önkormányzati, és civilek által szervezett programokon magasabb idős részvételi szám
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, technikai, pénzügyi
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A megfelelő erőforrások, mind humán és pénzügyi területen által biztosítva a programokat minden évben újra megszervezni
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Járási együttműködés az idősebb korosztály számára programok, rendezvények kialakításához, ennek keretein belül megvalósuló megoldás esetén közös teherviselés megoldható.

A	Intézkedés címe:	Nem hagyhatjuk!
B	Feltárt probléma megnevezése	Félelem az áldozattá válástól, kiszolgáltatottságtól
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Az idősebb generáció igényfelmérése, kérdőívekkel, személyes felkeresésük Közép: Hiteles tájékoztatás nyújtása különböző platformokon Hosszú: Rendszeres tájékoztatás megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Idősebb generáció felkeresése 2. Tájékoztató adás a platformokon 3. Rendszeres értesítések küldése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Kiküldött értesítések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatosan pályázati források keresése az idősök tájékoztatására, a felkeresésükre, igényfelmérésre
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Baba barát!
B	Feltárt probléma megnevezése	Gyes után nehéz a nőknek visszatérni a munkaerőpiacra - Családbarát munkahelyek hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: A kisgyermekes nők igényeinek felmérése. Közép: Pályázatok keresése a szükséges humán és pénzügyi erőforrás felépítéséhez. Hosszú: Állandó atipikus foglalkoztatottság megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program, Települési Szociális rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Igényfelmérés: Hány nőt érint? 2. Pályázat keresése a kellő eszközök, személyzet és pénzügyi erőforráshoz 3. Atipikus foglalkoztatási forma létrehozása
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Új női munkaerő száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati lehetőségek folyamatos nyomon követésével az atipikus foglalkoztatási forma folytatásához pénzügyi forrás keresése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Járási együttműködés a nőket érintő foglalkoztatás kialakításához, ennek keretein belül megvalósuló program esetén közös teherviselés megoldható

A	Intézkedés címe:	Egyenlőek vagyunk!
B	Feltárt probléma megnevezése	Rejtett családon belüli erőszak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Információnyújtás az esélyegyenlőségi jogokról. Közép: A nyilvános eseteknél a családon belüli erőszak áldozatainak érdekérvényesítő képességének növelése Hosszú: Az erőszak tabujának ledöntése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program, Települési Szociális rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Informálódást segítő eszközök beszerzése. 2. A plakátok kihelyezése olyan helyekre, ahol a nők, gyakran megfordulnak pl: boltokban, postán, védőnőnél, háziorvosnál. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése, a figyelemfelhívás céljából és információnyújtásról történő tanácsadáshoz.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A nyilvános családon belüli erőszak áldozatainak száma csökken.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Forrás: humán, pénzügyi, technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével az információnyújtás biztosításához és a helyi családsegítő szolgáltatóval való szorosabb együttműködés biztosítása, a szolgáltatáshoz pénzügyi forrás keresése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A Sarkadi járás településeivel közös együttműködés keretén belül pályázati forrásból megvalósuló segítségnyújtás, tájékoztatás létrehozása esetében közös teherviselésre nyitott az önkormányzat.

A	Intézkedés címe:	Okosan együtt!
B	Feltárt probléma megnevezése	Fogyatékkal élők és az őket érintő problémáik rejtve maradnak
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: A fogyatékkal élők számára igényfelmérés a segítségnyújtásról Közép: A szükséges információ biztosításához kellő eszközökre pályázati forrás keresése Hosszú: A szervezetfejlesztés megvalósítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program, Települési szociális rendelet
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Országos Fogyatékkal Élők Program (2015-2025)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Információnyújtás a fogyatékkal élők számára pl: ellátásokról. 2. A szervezetfejlesztéshez szükséges anyagi erőforrások felmérése. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Információnyújtásban segítséget kaptak száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Források: pénzügyi, technikai, humán
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a technikai, humán és pénzügyi forráshoz
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A Sarkadi járás településeivel közös együttműködés keretén belül pályázati forrásból megvalósuló fogyatékkal élők számára segítségnyújtás létrehozása esetében közös teherviselésre nyitott az önkormányzat.

A	Intézkedés címe:	Szennyvízhálózat teljes kiépítése!
B	Feltárt probléma megnevezése	Szennyvíz hálózat kiépítettségének növelése a faluszéleken is
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Az önkormányzat felméri azon ingatlanok számát, ahová szükséges lenne az ivóvíz mellé a szennyvíz csanak bekötése Közép: Pályázati forrás keresése a tervek elkészítéséhez Hosszú: Pályázati forrás keresése a kivitelezés megvalósításához
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030)
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Állapotfelmérés, ivóvíz hálózat kiépítettségének megvizsgálása, ahol van bekötés, és használják is 2. A szükséges tervek elkészítéséhez pályázat keresése 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében.
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Szennyvízbekötések száma
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Források: humán, pénzügyi és technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a tervezéshez és kivitelezéshez
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A Sarkadi Járás több településével együttműködve, konzorciumban beadott pályázatok megvalósításában segítség nyújtás

A	Intézkedés címe:	Temető fejlesztés!
B	Feltárt probléma megnevezése	Temető épületének korszerűtlen, rossz állapota, kiszolgáló helyiségek hiánya
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Az önkormányzati köztemetőben lévő ravatalozó épületének teljes körű állapot felmérése Közép: A tervek elkészítése a felújításokra vonatkozóan Hosszú: pályázati forrásokból az épület külső és belső felújítása, vagy gazdaságosság esetében új építése a meglévő helyett
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Gazdaságfejlesztési Program
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Állapotfelmérés, statikailag is. 2. A szükséges tervek elkészíttetése. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Felújított/ épített ravatalozó épület száma.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Források: humán, pénzügyi és technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	nem releváns
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	nem releváns

A	Intézkedés címe:	Járható járdák!
B	Feltárt probléma megnevezése	A települési járdahálózat romlott állapota
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: A járdák állapotának felmérése Közép: A tervek elkészítése Hosszú: pályázati forrásokból a teljes belterületi járda hálózat felújítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv, HÉSZ
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030 (MNTFS 2030),
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. állapotfelmérés, utcáról utcára. 2. A szükséges tervek elkészíttetése. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	A felújított járdák hossza méterben.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Források: humán, pénzügyi és technikai
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a szükséges felújításokhoz.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Járási együttműködés pályázati forrásokból származó keretén belül megvalósuló járdafelújítás esetében közös teherviselés megoldható

A	Intézkedés címe:	Újabb utakon!
B	Feltárt probléma megnevezése	Belterületi úthálózat romlott állapota
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rövid: Igényfelmérés, hol-mire van szükség Közép: A felújítás terveinek elkészítése Hosszú: A aszfaltos utak padkázása, szélesítése, kátyúzása, aszfaltozása a földutaknak
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Településrendezési terv, HÉSZ
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1. Pályázati források keresése 2. Belterületi úthálózat felújításának terveinek elkészítése 3. Kivitelezés megkezdése
G	Az intézkedés felelőse	Polgármester
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2029.12.31
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Felújított belterületi út hossza méterben
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán forrás Pénzügyi forrás: Európai Unió és Magyar Falu Pályázati források Technikai forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a tervezéshez és kivitelezéshez
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	A Sarkadi Járás több településével együttműködés pályázati forrásokból származó kereten belül megvalósuló útfelújítás esetében közös teherviselés megoldható.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elért kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményei -nek fenntartathatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Újabb utakon!	Belterületi úthálózat romlott állapota	Rövid: Igényfelmérés hol-mire van szükség Közép: A felújítás terveinek elkészítése Hosszú: A aszfaltos utak padkázása, szélesítése, kátyúzása, aszfaltozása a főldutaknak	Településrendezési terv, HÉSZ	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1. Pályázati források keresése 2. Belterületi úthálózat felújításának terveinek elkészítése 3. Kivitelezés megkezdése	Polgármester	2029.12.31	Felújított belterületi út hossza méterben	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a tervezéshez és kivitelezéshez	A Sarkadi Járás több településével együttműködés pályázati forrásokból származó kereten belül megvalósuló útfelújítás esetében közös teherviselés megoldható
2	Járható	A települési	Rövid: A járdák	Településrendezési terv, HÉSZ	Magyar	1. állapotfelmérés,	Polgár-	2029.12.	A felújított	Forrás:	A pályázati	Járási

	járdák!	járdahálózat romlott állapota	állapotának felmérése Közép: A tervek elkészítése Hosszú: pályázati forrásokból a teljes belterületi járda hálózat felújítása	zési HÉSZ terv,	Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	utcáról utcára. 2.A szükséges tervek elkészítettése. 3.Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében	mester	31.	járdák hossza méterben	humán, technikai, pénzügyi	kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a szükséges felújításokhoz	együttműködés pályázati forrásokból származó keretén belül megvalósuló járda felújítás esetében közös teherviselés megoldható
3	Temető fejlesztés!	Temető épületének korszerűtlen, rossz állapota, kiszolgáló helyiségek hiánya	Rövid: Az önkormányzati köztemetőben lévő ravatalozó épületének teljes körű állapot felmérése Közép: A tervek elkészítése a felújításokra vonatközőan Hosszú: pályázati forrásokból az épület külső és belső felújítása, vagy gazdaságosság esetében új építése a meglévő helyett	Településrende zési HÉSZ terv,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1.Állapotfelmérés, statikailag is. 2.A szükséges tervek elkészítettése. 3.Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében	Polgár- mester	2029.12. 31.	Felújított/ épített ravatalozó épület száma.	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	nem releváns	nem releváns
4	Szennyvíz hálózat teljes kiepítése!	Szennyvíz hálózat kiepítettségének növelése a faluszéleken is	Rövid: Az önkormányzat felméri azon ingatlanok számát, ahová szükséges lenne az ivóvíz mellé a szennyvíz csanak	Településrende zési HÉSZ terv,	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1. Állapotfel mérés, ivóvíz hálózat kiepítettségének megvizsgálása, ahol van bekötés, és használják is	Polgár- mester	2029.12. 31.	Szennyvízb ekötések száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a	A Sarkadi Járás több településével együttműködve, konzorciumban beadott pályázatok megvalósításában segítség nyújtás

			bekötése Közép: Pályázati forrás keresése a tervek elkészítéshez Hosszú: Pályázati forrás keresése a kivitelezés megvalósításához			2. A szükséges tervek elkészítéséhez pályázat keresése 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében.					tervezéshez és kivitelezéshez		
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1	Vissza a munkába!	Alacsony iskolázottság, vagy nem piacképes szakma mellett alacsony foglalkoztatottság	Rövid: helyi viszonyok feltérképezése a Gondozási Központ segítségével Közepes: Munkakompetenciák szociális kompetenciák fejlesztése Hosszú: településre kihelyezett képzések elősegítése	Gazdaságfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1. Problémák feltárása, adatgyűjtés 2. Igényfelmérés, kompetenciafejlesztés mentorálással 3. Képzések megtartása, lebonyolítása	Polgármester	2029.12.31	A képzéseken részt vettek száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	Pályázati források keresése a munkakompetencia fejlesztésre, képzések megtartására, lebonyolítására	Együttműködés a sarkadi járás többi településével konzorciumi pályázat esetében a képzések és életvitel, mentorálás segítségével	
2	Van kiút-van megoldás	Életviteli problémák, információkból (helyi) történő kimaradás	Rövid: Adatgyűjtés, problémák feltérképezése Közép:	Gazdaságfejlesztési Program	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	1. Problémák feltárása, adatgyűjtés 2. Igényfelmérés, kompetenciafejlesztés	Polgármester	2029.12.31	Programokban részt vevők száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	Pályázati forrás keresése a prevenciós programok fenntartásához	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és	

			Pozitív példákön keresztül indirekt tanítás Hosszú: Prevenció, közösségfejlesztés a Gondozási Központ, az egészségügyi, oktatási és a közösségi ház együttműködésével			tés mentorálással 3. Képzések megtartása, lebonyolítása					oz és kibővítéséhez, szakemberek felkutatásával.	megvalósítása során a prevenciós programok és szakemberek kapcsán.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Gyerekek védelmében	Gyermekek, fiatalok számára veszélyeztető tényező a telefon és számítógépes felületek (internet) kontroll nélküli folyamatos használata	Rövid: Célcsoport elérése Közép: A gyermekek részére különböző iskolai és iskolán kívüli programokat biztosító programok megpályázása, beindítása. (pénzügyi és humán szolgáltatással)	Gazdaságfejlesztési Program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1.A fiatalok elérése, iskolai és iskolán kívüli időszakokban 2.Prevenációs, előadások megtartásának beindítása 3.Ismeretterjesztő, figyelemfelhívó programok a digitális világról	Polgármester	2029.12.31	Ismeretterjesztéseken részt vettek száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	Pályázati források keresése az iskolán kívüli ismeretterjesztő programok megvalósításához, a művelődési ház és könyvtár, közösségi ház bevonásával	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és megvalósítása során a gyermekeknek szánt programok kapcsán.

			Hosszú: A gyermek részére ismeretterjesztő könyvtári programok szervezése rendszeresen									
2	Hátrányból előny	Igen magas HH és HHH aránya	Rövid: A HH és HHH gyermekek adatainak, problémáinak azonosítása Közép: Pályázati forrás keresése a közösségi és prevenció programokhoz Hosszú: Rendszeres programok szervezése	Gazdaságfejlesztési Program	„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)	1. Adatfelmérés, milyen programok, prevenció szükséges 2. Szakemberek keresése a hátránykompenzációra 3. Rendszeres programok megtartása közösségi szinten	Polgármester	2029.12.31	Csökkenő HH és HHH száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	Pályázati források keresése a további fenntartásra, annak érdekében, hogy az iskolán kívüli prevenció programok, szakemberek alkalmazva legyenek	Sarkadi járás többi településével együttműködés, a pályázati források keresésére, azok benyújtása és megvalósítása során a gyermekeknek szánt programok kapcsán.
III. A nők esélyegyenlősége												
1	Baba barát!	Gyes után nehéz a nőknek visszatérni a munkaerőpiacra - Családbarát munkahelyek hiánya	Rövid: A kisgyermekes nők igényeinek felmérése. Közép: Pályázatok keresése a szükséges	Gazdaságfejlesztési Program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	1. Igényfelmérés: Hány nőt érint? 2. Pályázat keresése a kellő eszközök, személyzet és pénzügyi erőforráshoz	Polgármester	2029.12.31	Új női munkaerő száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	A pályázati lehetőségek folyamatos nyomon követésével az atipikus foglalkoztatási forma folytatásához	Járási együttműködés a nőket érintő foglalkoztatás kialakításához, ennek keretein belül megvalósuló program esetén közös teherviselés

			humán és pénzügyi erőforrás felépítéséhez. Hosszú: Állandó atipikus foglalkoztatottság megvalósítása			3. Atipikus foglalkoztatási forma létrehozása					z pénzügyi forrás keresése.	megoldható
2	Egyenlők vagyunk!	Rejtett családon belüli erőszak	Rövid: Információnyújtás az esélyegyenlőségi jogokról. Közép: A nyilvános eseteknél a családon belüli erőszak áldozatainak érdekérvényesítő képességének növelése Hosszú: Az erőszak tabujának ledöntése	Gazdaságfejlesztési Program	Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)	1. Informálódást segítő eszközök beszerzése. 2. A plakátok kihelyezése olyan helyekre, ahol a nők, gyakran megfordulnak pl: boltokban, postán, védőnőnél, háziorvosnál. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése, a figyelemfelhívás céljából és információnyújtásról történő tanácsadáshoz.	Polgármester	2029. 12.31	A nyilvános családon belüli erőszak áldozatainak száma csökken.	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével az információnyújtás biztosításához és a helyi családsegítő szolgáltatóval való szorosabb együttműködés biztosítása, a szolgáltatás hoz pénzügyi forrás keresése.	A Sarkadi járás településeivel közös együttműködés keretén belül pályázati forrásból megvalósuló segítségnyújtás, tájékoztatás létrehozása esetében közös teherviselésre nyitott az önkormányzat.
IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Veled	Elmagányosod	Rövid: Igényfelmér	Gazdaságfejlesztési	Időügyi Nemzeti	1. Az idősebb generáció	Polgár-	2029.	A településen	Forrás: humán,	A megfelelő erőforrások,	Járási együttműködés az

	vagyunk!	ás problémája	és az idők körében Közép: Igény felmérés kiértékelése a Gondozási Központ és a Humán Szolgáltató központ munkatársai val Hosszú: Programok szervezésére pályázati forrás keresése	Program	Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	igényeinek felmérése 2. Eszköz, humán erőforrás és pénzügyi források, pályázatok felkutatása 3. A meglévő programok átgondolása, testre szabása az idősebbek igényei szerint.	mester	12.31	szervezett önkormány zati, és civiliek által szervezett programoko n magasabb idős részvételi szám	technikai, pénzügyi	mind humán és pénzügyi területen által biztosítva a programoka t minden évben újra megszervez ni	idősebb korosztály számára programok, rendezvények kialakításához, ennek keretein belül megvalósuló megoldás esetén közös teherviselés megoldható.
2	Nem hagyhatjuk !	Félelem az áldozattá válástól, kiszolgáltatotts ágtól	Rövid: Az idősebb generáció igényfelméré se, kérdőívekkel , személyes felkeresésük Közép: Hiteles tájékoztatás nyújtása különböző platformoko n Hosszú: Ren dszeres tájékoztatás megvalósítás a	Gazdaságfejlesztési Program	Időügyi Nemzeti Stratégia (2010- 2022), (2023- 2024)	1. Idősebb generáció felkeresése 2. Tájékoztató adás a platformokon 3. Rendszeres értesítések küldése	Polgár- mester	2029. 12.31	Kiküldött értesítések száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	Folyama- tosan pályázati források keresése az idősek részére	nem releváns

	V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége											
1	Okosan együtt!	Fogyatékkal élők és az őket érintő problémáik rejtve maradnak	Rövid: A fogyatékkal élők számára igényfelmérés a segítségnyújtásról Közép: A szükséges információ biztosításához kellő eszközökre pályázati forrás keresése Hosszú: A szervezetfejlesztés megvalósítása	Gazdaságfejlesztési Program, Települési szociális rendelet	Országos Fogyatékkal Élők Programja (2015-2025)	1. Információnyújtás a fogyatékkal élők számára pl: ellátásokról. 2. A szervezet fejlesztéséhez szükséges anyagi erőforrások felmérése. 3. Pályázati lehetőségek megkeresése a megvalósítás érdekében	Polgármester	2029. 12.31	Információnyújtásban segítséget kaptak száma	Forrás: humán, technikai, pénzügyi	A pályázati kiírások folyamatos nyomon követésével támogatási kérelem benyújtása a technikai, humán és pénzügyi forráshoz	A Sarkadi járás településeivel közös együttműködés keretén belül pályázati forrásból megvalósuló fogyatékkal élők számára segítségnyújtás létrehozása esetében közös teherviselésre nyitott az önkormányzat.

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a **HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

II. Ezt követően Okány Község Önkormányzata képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 27/2025 (IV.02). számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Okány, 2025.04.02.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Az Okány Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Okány község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 27/2025 (IV.02.) számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme!

Dátum

Okány Község Önkormányzatának Képviselő-testülete

☒ H-5534 Okány, Kossuth utca 16.

Tel: 66/488-100; Fax: 66/488-683;

e-mail: polgarmester@okany.hu web: www.okany.hu;

K I V O N A T

Okány Község Önkormányzat Képviselő-testület 2025. április 02. napján megtartott nyílt ülésének jegyzőkönyvéből

Szavazás:

A képviselő-testület a jelenlévő 5 önkormányzati képviselő 5 igen szavazatával, ellenszavazat és tartózkodás nélkül - egyhangúlag - az alábbi határozatot hozza:

Okány Község Önkormányzat Képviselő-testületének 27/2025. (IV. 02.) számú határozata a Helyi Esélyegyenlőségi Program (2025-2029) elfogadása

Okány Község Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és az alábbi határozatot hozta:

- 1) A Képviselő-testület az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel elfogadja a mellékletben szereplő Helyi Esélyegyenlőségi Programot.
- 2) A képviselő-testület felkéri a polgármestert a Helyi Esélyegyenlőségi Program közzétételére.

Határidő: azonnal

Felelős: Szivós László polgármester

K.m.f.

Szivós László s.k.
polgármester

dr. Babák Zoltán s.k.
jegyző

Kivonat hitelül: Sztanics Éva

jegyzőkönyvvezető

